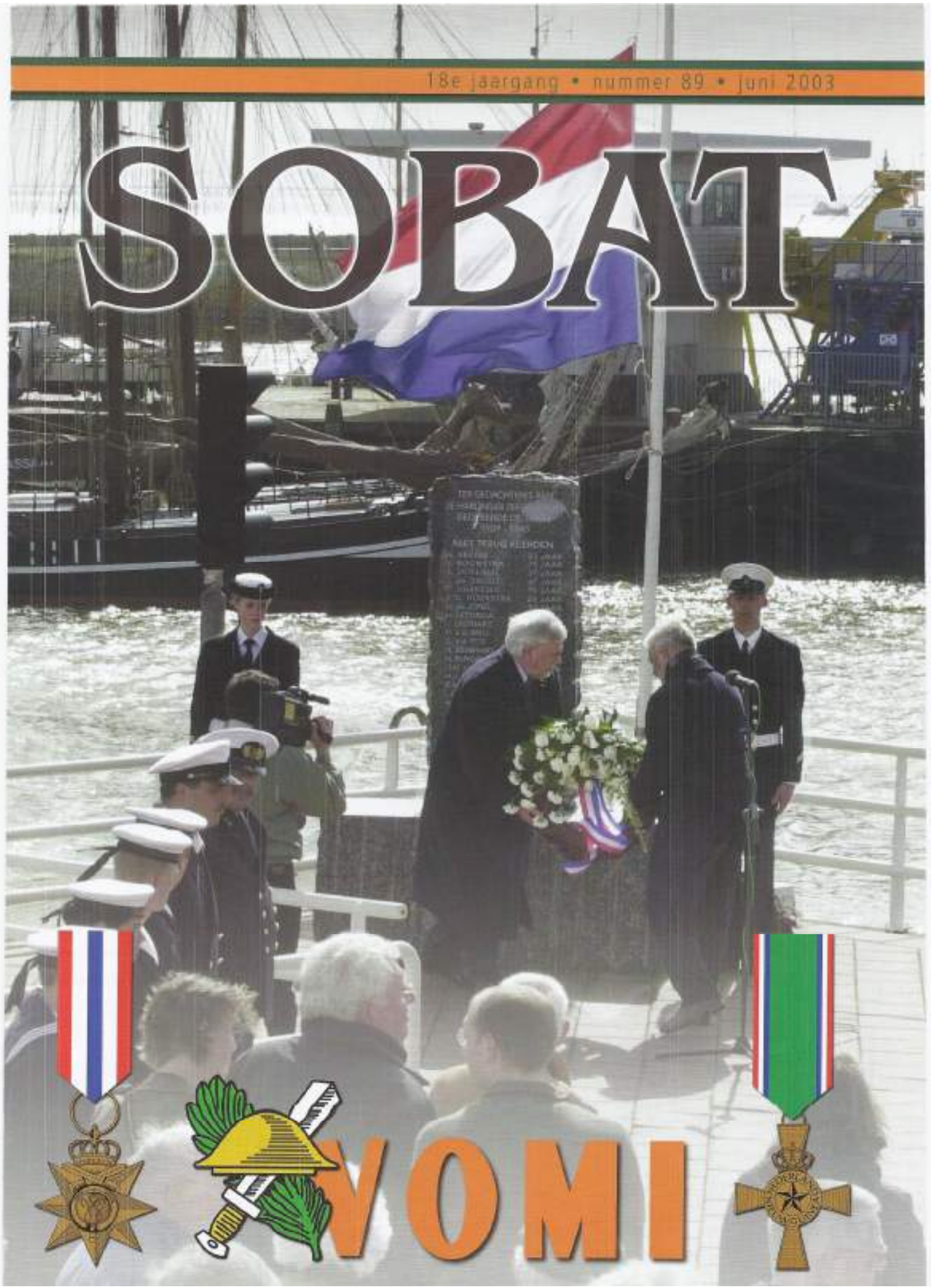

SOBAT

WOMI

DE VETERANENVAKANTIE ZONDER BEURS 2003

Hoogsauerland alles inclusief vakantie vijfdaagse

(vier overnachtingen op half-pension basis)

INBEGREPEN ZIJN: Ontvangst met koffie en gebak

Dagelijks tijdens uw verblijf zijn de consumptie's van 17.00 tot 24.00 uur gratis
(koffie-thee-frisdranken-vruchtesappen-bieren-jenever en wijnen)

Vier maal een uitgebreid ontbijtbuffet / Vier maal een culinair driegangendiner.

Avondwandeling met koffie en een pikketanussie / Keuze uit vier prachtige autoroute's incl picknickmand.

Twee gratis uitstapjes (keuze uit tien verschillende)

- 1/ **(NIEUW)** Bezoek aan de nieuwe panorama toren te Willingen.
- 2/ Bezichtiging en rondleiding door de Warsteiner druipsteengrotten.
- 3/ Bezoek aan Schloss Arolsen, rondleiding door het geboortehuis van Koningin Emma.
- 4/ Rondvaart op het grootste stuwmeer van Duitsland, de Edersee. (1 uur)
- 5/ **(NIEUW)** Prachtige wandeltocht door het wildpark, gelegen aan de Edersee.
- 6/ Zwemmen in het tropisch zwemparadijs te Willingen (90 min)
- 7/ Warsteiner bierbrouwerij, per treintje, incl 5 consumptie's en een bierglas kado.
- 8/ Bezoek aan de Bruchhanser steine, natuur-reservaat met zwervkeien uit de oertijd.
- 9/ Uitleg en rondleiding door de glasblazerij te Willingen, incl groot atelier.
- 10/ Afdaling en rondleiding per treintje in de ertsmynen van Ramsbeck.

Kosten slechts

Normaal € 225,-

€ 188,95
per persoon

Deze prijs geldt o.a. voor leden van

CHECKPOINT-WAPENBROEDER-COM-SOBAT-VOMI-AVOM-VOKS

De eventuele vrienden of kennissen die met u meereizen betalen hetzelfde als u.

Voor dit unieke alles inclusief arrangement, gelden wel de volgende aankomstdata.

Schlosshotel

Juli

Donderdag 03

Maandag 07

Vrijdag 11

Dinsdag 15

Zaterdag 19

Woensdag 23

Zondag 27

Donderdag 31

Augustus

Maandag 04

Vrijdag 08

Dinsdag 12

Zaterdag 16

Woensdag 20

Zondag 24

Donderdag 28

U kunt rechtstreeks reserveren en wordt door de Nederlandse staf te woord gestaan.

Tel. 0049 - 2961 - 97940

Fax 0049 - 2961 - 979435

E-mail: schlosshotel-brilon-wald@t-online.de

Internet: www.schlosshotel-brilon-wald.de

Hohe Sauerland

SOBAT

Officieel orgaan van VOFI-NL, Vereniging van organisaties, waarvan de leden Veteranen, oud-voetbalisten, oud-militairen, Vervan en sympathisanten kunnen vertegenwoordigen.

Algemeen bestuur

Voorzitter:	M. Vis De Tjerne 2 9051 HV Silens tel/fax 058-2271929 e-mail: mirne.vis@veteranen.nl
Vice-voorzitter	K.J. Ossel Van Mirebekehoef 3 2992 TJ Beersdrecht Tel 0100-611612 Fax 0160-623500 e-mail: ossel-4@wanadoo.nl
1e secretaris	H.M. Vos Maasboordijk 11 5351 KH Kerkdriel tel/fax 0418-623473 vofoon
2e secretaris	
1e penningmeester	E.J.A. Wiltmans Zuker Parakeivweg 7 6953 PA Dieren tel/fax 0313-419100 e-mail: penkwiltmans@planet.nl Postbusnummer 4230090 Banknummer 4585 91 200 i.v.m. Vereniging Oud Militairen Invalidegenen
2e penningmeester	P.J.G.M. de Wiltvaart Dromloos 27 5751 JP Deurne tel 0495-512051
Leden	H.N. Blom V.C. Brink Th.H.A. Rump

Sociale Commissie

Voorzitter	Victor C. Brink Van Nijeneoedstr 117 2507 BL Den Haag tel/fax 070-5200532
Coördinatie soc. fonds	K.J. Ossel
Vice voorzitter	Hans N. Blom G. Ypenaer 13 8723 CP Noardum tel 0514-522107 fax 0514-523404

Sociaal Commissarissen
Voor gegevens zie Binnenblad

Fonds Sociale Zorg

Beheerder	Leon van Eijs
Voor gegevens zie binnenblad	
Assistent beheerder	Tjibbe J. Gastra
Propagandist	Janet P. Stramford-van Kirk

Redactiecommissie

Redactiesadres	PENN & Partners Postbus 635 8901 BK Leeuwarden tel. 058-2849410 fax 058-2129436 e-mail: haas@penn.nl
Voorzitter	K.J. Ossel (zie onder bestuur)
Secretaris	R. Gilt Balko 90, 9458 TD Balko tel/fax 0952 - 241 261 e-mail: gilt@veteranen.nl
Lid (Dochteropdring en interviews)	J. Zwaan W. Flooraan 4 3972 WH Driebergen tel. 0343-539670

Doelstellingen

De vereniging heeft ten doel:

- Het behartigen van de ideële, materiele en immateriele belangen van haar leden.
- Het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen, die als gevolg van directe militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden.
- Het ijveren voor het bijspend eren en herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgeschiedenis, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden.
- Het bevorderen van het saamhorigheidsgevoel bij en de kameraadschap tussen de leden van haar lid-verenigingen
- Het bevorderen van contacten met gelijkgestemde nationale en internationale organisaties

Beginselen

De vereniging tracht gestelde doelen te verwezenlijken,

los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking met verenigingen, die zich op mensenkomstig terrein als de VOFI-NL bezegen en aamerwante doeltellingen nastreven.

Raad van Advies

Voorzitter	M.P. Bolker, reserve, Luitenant-kolonel der Artillerie b.d.
Leden	H.F.G.H. van den Boorn, Luitenant-kolonel der Jagers, Staf Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht. Dr. B. Bosman, Brigade-generaal der Artillerie b.d. Drs. W.A. Broesder, Kolonel der Koninklijke Marechaussee Chef Kabinet BDM H.F. Coopsmans, Brigade-generaal der Jagers b.d. W. Epke RMD, Brigade-generaal der Infanterie b.d. Drs. H.M. Everis, Kolonel der Jagers, Chef Staf 1 Divisie "7 December".

Ledenadministratie

G.M. Tuitelkaas-Determan
Armelipad 17
3161 EA Rossumburg
e-mail: wovmcl@hotm.nl

Correspondentie:

1. Opgeve nieuwe leden, afdrukslijstingen, bericht van overlijden e.d. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort. Zie secretariaatsadressen onder "VERENIGINGSREURS".

2. Zaken VOFI betreffend richten aan de secretaris Algemeen Bestuur

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaaf van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de dienstwijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Opmaak: PENN & Partners, Leeuwarden.
Druk: Koninklijke de Swart, Den Haag.

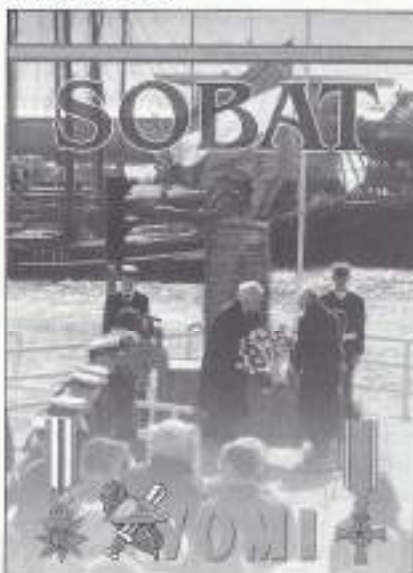
**Sluitingsdatum inzenden
kopij:**

Nr. 90 26-06-2003

Bij de voorplaat

Herdenken, niet vergeten

Op honderden plaatsen, in alle provincies in het land, zijn in mei de doden herdacht. Slachtoffers van strijd in Europa, de West en de Oost. Mensen die hun leven gaven in bewuste overtuiging, omdat ze als dienstplichtige werden opgeroepen of zomaar, omdat een bom of een kogel hen trof.

Herdenking in Harlingen. Foto: Frans Andringa

Onze gevallen kameraden herdenken is één van de dure taken die wij als nabestaanden op ons hebben genomen. Met voldoening kunnen we vaststellen dat het maatschappelijk klimaat waarin herdenkingen plaatsvinden, opener wordt. Gezagsdragers praten openlijk over dilemma's waarin bestuurders verkeerden en verkeren, over verantwoordelijkheid en opdracht.

Het feit dat Nederland in toenemende mate betrokken is geraakt bij internationale spanningen om orde en vrede te handhaven waar dat wenselijk of nodig is, zal tot die openheid hebben bijgedragen. Het heeft er onder meer toe geleid dat wederom op een aantal plaatsen recht is gedaan aan gevallen in Indië en Nieuw-Guinea.

Er waren ook dissonanten. Algemeen was de verontwaardiging over het onwaardige optreden van een paar opgeschoten jongens in Amsterdam, die zelfs een minuut stilte te lang vonden.

Inhoud

<i>Herdenken is onmisbaar</i>	4
<i>Weinig deelname aan Irak-meetings</i>	6
<i>Nooit vergeten</i>	7
<i>Taptoe of Last Post / Van de Voorzitter</i>	8
<i>Ontberingen op Nieuw-Guinea</i>	9
<i>Een patrouilleverslag</i>	10
<i>Monumenten onthuld</i>	11
<i>Onderscheidingen</i>	15
<i>Dissertatie Stef Scaglola</i>	16
<i>Reünie</i>	18
<i>Verenigingsnieuws</i>	19
<i>Herdenking</i>	27
<i>In Memoriam</i>	29

Zo'n incident bewijst, net als de blijken van waardering die wij mochten ontvangen, dat herdenken zin heeft en houdt. Het zijn momenten waarop we even stil mogen staan bij de waarde van onze democratie, het grote goed van vrede en veiligheid en de opdracht om dit besef aan een nieuwe generatie over te dragen.

Opdat ook zij, de Nederlanders van de toekomst, niet zullen vergeten.

Kort verslag ledenvergadering

1. Contacten met andere Veteranenorganisaties.

Binnenkort zullen de eerste besprekingen plaatsvinden met de Bond van Wapenbroeders inzake onderzoek naar samenwerking. In de eerstvolgende ledenvergadering zal daar verslag van worden gedaan.

2. Ten aanzien van de 'SOBAT' kan worden gesteld dat de redactie de opzet nog beter en aantrekkelijker wil maken teneinde een nog betere uitstraling aan het blad te geven.

3. Het bestuur zal de mogelijkheden onderzoeken van een aansprakelijkheidsverzekering.

4. Over de verstrekte vrijvervoerbewijzen -via het Veteranen Instituut- wordt opgemerkt dat er problemen kunnen optreden indien

de partner meereist met de veteraan vanwege het feit dat erop vermeld staat: 'in combinatie met de veteranen pas'. Ook wanneer een weduwe op een dergelijke vrijvervoer reist, kan dit een probleem opleveren.

Hierover is ondertussen navraag gedaan bij het Veteranen Instituut. Dit heeft het volgende opgeleverd. De verstrekte vrijvervoeren blijven voorzien van het opschrift 'in combinatie met een veteranenpas'. Dat wordt volgens de directeur van het V-I geaccepteerd als de partner samen reist met de veteraan. Voor wat betreft de weduwe: indien zij een vrijvervoer krijgt verstrekt na aanvraag bij het Veteranen Instituut, wordt dit vrijvervoer niet voorzien van het opschrift.

Rijn-cruise
19-26
oktober
2003

Voor bovengenoemde bootcruise over de Rijn zijn nog enkele hutten vrij wegens annulering. Voor aankondiging hiervoor zie pagina 34 in 'Sobat' van februari 2003. Mocht u alsnog geïnteresseerd zijn, neem dan even contact op met dhr. R. Grit, Balloo 90, 9458 TD te Balloo. Voor telefoonnummer enz. zie onder colofon op pagina 2.

Toespraak door de heer A.L. ter Beek ex-minister van Defensie ter gelegenheid van de herdenking van de Duitse capitulatie op 5 mei 1945 te Wageningen. Hij zal behartigenswaardige dingen.

Herdenken is onmisbaar

De Duitse capitulatie op 5 mei 1945 in hotel "de Wereld" heeft Wageningen voor altijd tot historische grond gemaakt. Naar goed gebruik gedenken we vandaag, te beginnen met deze herdenkingsdienst in de Johannes den Dooperkerk, ook de Japanse capitulatie op 15 augustus 1945. Voorafgaand aan de kranslegging door ZKH Prins Bernhard en door kinderen van de St. Jozefschool op het 5 meiplein is het goed stil te staan bij het onwrikbare feit dat vrijheid, vrede en veiligheid geen natuurlijke vanzelfsprekendheden zijn, maar voortdurend beschermd en bevochten moeten worden, niet alleen binnen onze eigen landsgrenzen, maar ook daarbuiten.

Paraat

De luxe om in vrijheid te leven vergt een constante staat van paraatheid en de niet aflatende bereidheid om ook anderen, elders in de wereld, de helpende hand te bieden. Het is mij een eer hierover vandaag, bevrijdingsdag 2005, met u te mogen spreken.

In mijn ambtsperiode als minister van Defensie van 1989 tot 1994 heb ik de verrichtingen van Nederlandse militairen in velen vredesoperaties van dichtbij kunnen aanschouwen. Sommige beelden staan op mijn netvlies gebrand. Bijvoorbeeld de wijze waarop Nederlandse militairen in 1991 in Noord-Irak humanitaire hulp verleenden aan 55.000 Koerden die op de vlucht waren voor Saddam Hussein, heeft mij diep getroffen. Zo zag ik stoere Nederlandse genisten en mariniers urenlang in de weer met flesjes om broodmagere kindertjes te drinken geven. Ik zag ze strijden vóór leven en tégen dood. De humanitaire operatie in Noord-Irak was een succesvolle missie, het resultaat van internationale betrokkenheid. Zoals dat ook met onze eigen bevrijding 58 jaar geleden het geval was. Een bevrijding met vele geschiedenissen.

Ook in mijn eigen Drenthe.

Zo weet iedereen dat Nederland in 1944-1945 is bevrijd door de Canadezen, Amerikanen, Engelsen en Polen. Veel minder bekend is dat ruim 700 Franse parachutisten in het voorjaar van 1945 een belangrijke bijdrage leverden aan de bevrijding van Drenthe. Deze Franse parachutisten maakten deel uit van de beroemde Britse "Special Air Service" of paracommando's. Als wegbereiders voor de oprukkende Canadezen werden ze in de nacht van 7 en 8 april 1945 boven Drenthe gedropt. De felle gevechten die de Franse parachutisten leverden met de Duitse bezettingstroepen, bespoedigden de opmars van het tweede Canadese legerkorps in Drenthe. Ze werden daarbij geholpen door moedige Nederlanders, zoals Jan Voortman uit Smilde, die op 10 en 11 april tot twee keer toe eigenhandig de explosieven weghaalde waarmee de Duitsers in een poging de opmars te stoppen de Veenhoopsbrug over de Drentse Hoofdvaart wilden opblazen.

Het viel de inwoners van het Drentse Hollandscheveld op dat hun bevrijders Nederlands spraken. Maar ja, de geallieerden konden zoveel dat ze ook daarvan niet verwonderd opkeken. Slechts weinigen realiseerden zich dat delen van Drenthe bevrijd werden door een kleine Belgische eenheid van 280 man, die als voorhoede van de Canadezen opereerde.

Vieren en eren

Herdenken is een onmisbaar element in onze samenleving. Herdenken is zowel eren als waarderen, zowel bezinnen als beseffen. Herdenken betekent ook – en misschien zelfs wel vooral – betrokkenheid bij het wel en wee van anderen, dichtbij maar ook veraf, in eigen land en elders in de wereld. Wij hebben glisteren de vrouwen en mannen

herdacht en geëerd die de hoogste prijs hebben betaald voor hun actieve betrokkenheid bij het lot van hun dierbaren en dat van nog veel meer andere, hun onbekende medemenssen. Herdenken is ook vieren. Vandaag vieren we onze bevrijding, de kans die ons werd gegund om opnieuw te beginnen en het beter te doen dan voorheen. En daarvoor eren we de veteranen van de geallieerde strijdkrachten en de Nederlandse oorlogsveteranen en oud-verzetstrijders. Wij eren voorts de vrouwen en mannen die, al dan niet in krijgsdienst, gevangenen zijn geweest van concentratiekampen in Europa en Azië. We vieren daarom vandaag ook onze actieve betrokkenheid bij de veiligheid en het welzijn van mensen op andere plaatsen in de wereld. Dichtbij, zoals op de Balkan, en verder weg, zoals in Afghanistan. Het is goed te beseffen dat die 'actieve betrokkenheid' niet slechts een streven is, maar dat ook daarbij namen en gezichten horen. Wij eren daarom vandaag ook de mensen die dat streven de afgelopen jaren in de praktijk hebben gebracht, niet zelden onder moeilijke en riskante omstandigheden. Dat zijn de jongere veteranen en de nog actieve militairen die uitgezonden zijn geweest. Ten slotte gaan onze gedachten uiteraard ook uit naar onze militairen die op dit moment elders in de wereld hun belangrijke werk doen.

Herdenken is zowel eren als waarderen, en vooral dat laatste valt ons niet altijd licht. Wij Nederlanders zijn in het algemeen eerder karig dan gul met onze waardering voor de inspanningen van onze militairen. En dat, terwijl zij hun missies hebben uitgevoerd uit naam van de vrede, uit naam van ons allen en in het belang van ons allen. Nederland zette tussen 1940 en 1962 ruim een half miljoen militairen in tijdens vier oorlogen: de Tweede Wereldoorlog, de Indonesische dekolonisatiestrijd, de Korea-oorlog en het conflict om

Nieuw-Guinea. Sinds de start van de Unifil-vredesmissie in Libanon in 1978 zijn meer dan 40.000 Nederlandse militairen uitgezonden geweest naar crisisgebieden over de hele wereld. Dit aantal groeit nog steeds, als gevolg van het Nederlandse beleid om de internationale rechtsorde actief te bevorderen.

Eindelijk aandacht

Het grootste deel van deze 'oude veteranen' zo'n 300.000 militairen, werd ingezet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het naoorlogse eerbetoon aan de veteranen van de Tweede Wereldoorlog – in de vorm van monumenten, herdenkingen en bevrijdingsdefilés – is gemeengoed, en terecht.

Geheel anders in het de veteranen uit Indië en Nieuw-Guinea vergaan, die tientallen jaren de maatschappelijke waardering moesten ontberen voor hun inzet en voor de offers die zij in dienst van hun land hebben gebracht.

Ook zij zijn gegaan toen het land hun vroeg ver van huis onder wel zeer moeilijke omstandigheden hun dienst te verrichten. Wij, dat wil zeggen de Nederlandse samenleving, zijn hun daarvoor erkenning verschuldigd. Dat geldt niet alleen de gesneuvelden en gewonden, maar ook zij die op het oog lichamelijk en geestelijk ongeschonden van het strijdtoneel zijn teruggekeerd. Gelukkig is er de laatste jaren het nodige ten goede veranderd. Eindelijk is er sprake van een toenemende aandacht voor de problemen waarmee veel van deze veteranen te kampen hebben.

Niet alleen de veteranen uit het dekoloniatijdperk hebben moeten ervaren dat hun inzet onder moeilijke en gevaarlijke omstandigheden niet gepaard ging met erkenning door de samenleving. Ik doel op de mannen en vrouwen van Dutchbat die zich, als onderdeel van de VN-operatie Unprofor, in het midden van de jaren negentig hebben ingespannen voor het herstel van de vrede in Bosnië. Zoals bekend is de internationale gemeenschap hier niet in geslaagd, wat ten koste is gegaan van veel mensenlevens. De val van de moslimenclave Srebrenica zal niet alleen een zwarte bladzijde blijven in de geschiedenis van Bosnië, maar ook in onze geschiedenis en die van de Verenigde Naties. Ten onrechte is het nationale onbehagen hierover jarenlang afgereageerd op degenen

die de minste blaam trof: de vrouwen en mannen van Dutchbat. Het heeft lang geduurd voordat we in staat waren de Nederlandse rol bij het falen van de VN in Bosnië onder ogen te zien. Zoals u weet, was ik destijds als minister van Defensie nauw betrokken bij de besluitvorming over de uitzending van de luchtmobiele bataljons naar Bosnië. Ik heb daarover tegenover het Niod en tegenover de parlementaire enquêtecommissie uitgebreid verantwoording afgelegd. Graag herhaal ik vandaag wat ik over de verantwoordelijkheid van de politiek heb gezegd: *"(...) Wat er is gebeurd in Srebrenica, valt de Nederlandse militairen niet aan te rekenen. Dat is de verantwoordelijkheid van alle politici die hen hebben uitgezonden. Onder die verantwoordelijken reken ik heel nadrukkelijk, misschien wel op de eerst plaats, mijzelf"*

Kranslegging comité Indië-Monument Appingedam. Zie pagina 11.

Ook de regering meent dat Dutchbat ten onrechte jarenlang onder vuur heeft gelegen en dat het hoog tijd is de aandacht te richten op het politieke proces dat tot het uitzendbesluit heeft geleid. We moeten er alles aan doen om te voorkomen dat deze jonge veteranen hetzelfde onrecht wordt aangedaan als onze oude veteranen uit Indië en Nieuw-Guinea. Het falen van de nationale en de internationale politiek mag niet worden afgewenteld op de militairen die gingen toen zij werden geroepen. Bovendien, is niet de aspirant-militair van vandaag de veteraan van morgen? Met welk recht kunnen wij in de toekomst op hen een beroep doen zonder ten

minste het vooruitzicht op waardering en erkenning?

De overheid kan op verschillende manieren voorzien in de behoefte aan erkenning van veteranen. De samenleving moet daar actief bij worden betrokken, omdat de veteranen vooral van die zijde begrip, respect en waardering behoeven. Het initiatief om een Nederlandse veterandag in te voeren, komt tegemoet aan een lang gekoesterde wens van veel veteranen. Het bevorderen van maatschappelijke erkenning van veteranen en het garanderen van een goede immateriële hulpverlening aan veteranen en hun gezinsleden zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De oprichting van het Veteraneninstituut in mei 2000 is een belangrijke mijlpaal in de zorg- en dienstverlening aan oude én jonge veteranen. Met het Veteraneninstituut, gelegen in de

bossen bij Doorn "onder de rook van Wageningen", hebben belangenorganisaties van veteranen, zorg- en dienstverleners en het ministerie van Defensie gezamenlijk een plek gecreëerd voor veteranen die – vroeg of laat – contact zoeken met lotgenoten of hulp nodig hebben bij de verwerking van schokkende oorlogservaringen.

Losse schroeven

De toestand in de wereld, daarentegen, is er in de afgelopen vijftig, zestig jaar niet overzichtelijker op geworden. Voor velen zijn de terroristische aanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten een keerpunt in het denken over oorlog

en oorlogsdreiging. De aanslagen hebben niet alleen in de Verenigde Staten het gevoel van veiligheid en onkwetsbaarheid aangetast. Ook Nederland kan zich immers niet gevrijwaard achten van terroristische activiteiten van deze aard. Van de Nederlandse overheid mag daarom worden verwacht dat zij grondig nadenkt over manieren waarop de terroristische dreiging tegemoet getreden moet worden en over de rol die de Nederlandse krijgsmacht daarbij moet spelen. De complexiteit van de huidige vraagstukken inzake vrede en veiligheid en hiermee samenhangende veranderingen in het Nederlandse defensiebeleid zijn naar mijn stellige mening overtuigende argumenten voor een grondige discussie over de toekomst van onze krijgsmacht. Zo moet de vraag worden gesteld of de ontwikkelingen in de wereld – denk aan 11 september, Afghanistan en Irak – het huidige beleid niet op losse schroeven heeft gezet. Naar mijn overtuiging is dit inderdaad het geval.

Des te betreurenswaardiger is het dat er van een defensiebeleid de afgelopen jaren eigenlijk geen sprake is geweest. In het Strategisch Akkoord van het huidige, demissionaire kabinet zoekt men tevergeefs naar een inhoudelijke beschrijving van het buitenlands en veiligheidsbeleid. Wel is het ambitieniveau op defensiegebied zonder enige toelichting verlaagd en is er jaarlijks tot € 250 miljoen van het defensiebudget afgehaald. En dat terwijl Defensie nooit en te nimmer een sluitpost mag wezen. De oorlog in Irak heeft ons er hardhandig aan herinnerd dat vrede en veiligheid verworvenheden zijn die moeten worden bevochten voordat ze kunnen worden gekoesterd. Wie de illusie had dat het nadenken over de toekomst van Defensie vrijblijvend was, is met de neus op de feiten gedrukt. En wie denkt dat we op een koopje een goede krijgsmacht in stand kunnen houden, ontkent de realiteit.

Ik begrijp maar al te goed dat ik nu voor eigen parochie preek, en dat nog wel als voormalig minister van Defensie. Ik ben echter tamelijk vasthoudend van aard en opvatting. Dus blijf ik hameren op de vrijheid en veiligheid die we al zo lang koesteren en de noodzaak daaraan een toereikende militaire bijdrage te leveren. Datzelfde militaire apparaat is een buitengewoon effectief instrument om onze actieve betrokken-

heid van veiligheid, mensenrechten en economische ontwikkeling in andere delen van de wereld op langere termijn ook onze eigen veiligheid ten goede komt. Wat dat betreft heeft ons land een reputatie hoog te houden. Het doet mij deugd dat ons land als een van de eerste de beginselbereidheid heeft getoond om eenheden beschikbaar te stellen voor een stabilisatiemacht in Irak. Ik geloof dat hiervoor brede steun in het land bestaat, óók onder velen die hebben geworsteld met de vraag of de oorlog in Irak onvermijdelijk en rechtvaardig was. Ik wil vandaag ten overstaan van u de hoop uitspreken dat de elk van de mannen en vrouwen die zich gaan inzetten voor de wederopbouw van Irak daarvoor de erkenning zullen krijgen die hun toekomt.

Strijdbaar

Nieuwe bedreigingen van onze democratische verworvenheden en van de internationale rechtsorde vereisen wellicht een hernieuwde strijdbaarheid, door sommigen wel aangeduid als de weerbare democratie. Een pleidooi voor een weerbare democratie raakt ook direct aan de betekenis van bevrijdingsdag, het samen vieren dat wij in vrede en vrijheid met elkaar kunnen leven. Het draagvlak voor het herdenken en vieren op 4 en 5 mei is tevens een pijler onder onze samenleving. Dit draagvlak vergt onafgebroken onderhoud, vooral onder de allerjongsten. Ook op hen kan immers

mettertijd een beroep worden gedaan om op te komen voor hun vrijheid en die van anderen. Voor onze kinderen en kleinkinderen zullen vermoedelijk de satellietbeelden van oorlogen en bevrijding dit draagvlak in belangrijke mate voeden. De recente televisiebeelden van Iraakse burgers die afbeeldingen van Saddam Hussein bewerken met hun schoenzool ná de val van Bagdad, zullen velen nog lang heugen. De ontlading van mensen die dertig jaar onder het juk van de dictator gebukt gingen, sprak boekdelen. Bevrijd, eindelijk! Het is aan ons, in het veilige Nederland, om nieuwe generaties ervan te doordringen dat het een voorrecht is om in vrijheid te kunnen leven. Een voorrecht dat we moeten beschermen en delen. Het is aan ons allen, gezamenlijk en individueel, om te tonen dat we dat voorrecht waardig zijn.

Herdenken is zowel eren als waarderen, zowel bezinnen als beseffen. Eren en waarderen van de vrouwen en mannen die pal staan en hebben gestaan voor onze en andermans vrijheid. In het verleden, het heden én in de toekomst. Bezinnen doet beseffen dat vrijheid, vrede en veiligheid geen natuurlijke vanzelfsprekendheden zijn, maar voortdurend beschermd en bevochten moeten worden. En daarbij past geen afzijdigheid, maar betrokkenheid, actieve én internationale betrokkenheid.

Weinig deelname aan Irak-meetings

Het was een verrassend initiatief. Vanaf woensdag 26 maart 2003 stelde het BNMO-centrum in Doorn zijn deuren vijf achtereenvolgende dagen in de middag- en vroege avonden open voor veteranen die in verband met de oorlog in Irak last kregen van hun herinneringen. Deskundige hulpverleners hadden zich erop voorbereid om de oudstrijders te begeleiden in gezamenlijke verwerking van opspeliende 'oude trauma's'. Helaas kwam er bijna niemand. De voornaamste winst voor BNMO lag in de publiciteit die het Centrum rond

dit initiatief kreeg. Toch is mevrouw Alice Vink er van overtuigd dat het een goed initiatief was. 'Wij kregen signalen dat alle beelden en verhalen rond de oorlog in Irak oude wonden openreten. Op zo'n moment moeten mensen ergens naar toe kunnen. Wij zijn daarvoor', zegt ze. Dat weinig mensen van deze mogelijkheid gebruik maakten, wijt ze aan schroom en onbekendheid. Het is voor sommigen een hele stap om individueel naar het centrum toe te komen.'

zie vervolg op pagina 7.

Men van de Wetering (rechts) in een emotionele ontmoeting met Herman Buijs.

Die dag moest ik rond 14.00 uur de wacht bij het mitrailleurnest op de tjit, loes berg, aflösen. Deze post werd 24 uur bemand.

Tijdens het wisselen kreeg ik van de jongen die ik afloste (ik weet niet meer wie dat is geweest) geen enkel consigne of bijzonderheden door. Voor mij was alles wat voor mijn stelling in het voorterrein zat, vijand. Op het moment toen er vanuit het ravijn geschoten werd, was dat voor mij vijandelijk vuur en dus een beschieting of aanval op ons kamp. Ik heb dit vuur beantwoord met twee waarschuwingsvuurstoten uit een Vicker mitrailleur richting "vermoedelijke vijand". Kort daarop kwam iemand naar de stelling gerend en riep me toe: "v.d.Wetering, niet schieten. Er zijn eigen jongens in het voorterrein op wilde zwijnen jacht!"

Ik schrok geweldig en mijn enige hoop was dat ik niemand geraakt had, maar deze hoop werd spoedig

De datum 4 Januari 1947 zullen veel oude sobats van II-6 R.I. zich nog wel herinneren. Zeker degenen van de 3e Compagnie die op de voorpost "Karanganjar" gelegerd waren.

Nooit vergeten

de bodem ingeslagen, toen ik hoorde dat ik soldaat Buijs geraakt had en dat hij op weg naar het ziekenhuis was overleden. Op dat moment wist ik dat ik dit mijn hele verdere leven als een last zou meedragen, ook al trof mij hier geen schuld, maar ik had wel de trekker overgehaald.

Ik was aanwezig bij de begrafenis van Buijs en daarna ben ik onderzocht. De officier die mij onderzocht heeft, vertelde mij dat ik mijn plicht had gedaan want ik kon niet weten dat het eigen troepen waren in het voorterrein. Mijn verzoek om hier toch een zaak voor de krijgsraad van te maken, werd mij sterk afgeraden. De legerleiding zou dan moeten doorgeven dat soldaat Buijs door eigen vuur om het leven was gekomen en de nabestaanden minder pensioen uitkering zouden krijgen. Dit wilde ik niet op mijn geweten hebben en omdat de legerleiding vertelde dat zij contact zouden onderhouden met de familie Buijs, heb ik de zaak laten rusten. Ik kreeg een week verlof in Semarang om mijn emoties te verwerken en verder is er over het geval Buijs nooit meer gesproken.

Ik moet er ook bij zeggen, dat ik tijdens mijn verdere verblijf in Ned. Indië hier geen enkele nadelige militaire gevolgen van heb ondervonden. Ik heb mijn onderscheidingen gekregen. Na het vertrek van II-6 R.I. ben ik overgestapt naar 3 M.F. IV en werd daar nog bevorderd tot korporaal.

Moelijkheden

Bij terugkeer in 1950 heeft mij het ongeluk met Buijs nooit losgelaten. Zeker na mijn pensioenering kreeg ik moeilijkheden en zocht hulp en ben in therapie gegaan in Centrum '45 te Oegstgeest en daarna de nazorg bij de B.N.M.O. te Doorn.

Terwijl ik vroeger door hetgeen wat mij overkomen was erg gesloten was, werd ik nu opener en durfde erover te praten. Ik kreeg toen ook meer behoefte om met de nabestaanden van familie Buijs te praten. Steeds weer kwam de wens om met familie Buijs te kunnen spreken weer boven, maar om deze stap te nemen was zeer moeilijk.

Mede door gesprekken met sobats en mijn overtuiging dat defensie of legerleiding contact met familie Buijs had gehad en er van de familie ook geen enkele toenadering kwam, nam ik aan dat het contact met familie absoluut niet op prijs werd gesteld en het beter was het te laten rusten, hoewel de wens wel bleef bestaan.

Uiteindelijk werd het mij alsnog mogelijk gemaakt, via Marianne de Jong en Jan Verdonschot na zorgvuldig voorcontact, de familie Buijs op 10 April 2003, 56 jaar na datum van het gebeuren, toch te kunnen ontmoeten.

In het Cafe van Herman Buijs vond een emotionele, maar ook hartelijke ontmoeting plaats en ik merkte al spoedig dat er van haatgevoelens jegens mij geen sprake was. Ik heb mijn verhaal verteld zoals het toen gebeurd was. Voor mij betekende dit een hele opluchting, ik mag wel zeggen een bevrijding. De jaren dat ik nu nog te leven heb zullen beslist aangener zijn ten opzichte van het gebeurde van toen als die 56 jaren daarvoor.

Men van de Wetering

Wenig veteranen hebben deelgenomen aan BNMO-bijeenkomsten voor veteranen tijdens de Irak-oorlog. Volgens initiatiefneemster Alice Vink bestaat de behoefte aan gesprekken met lotgenoten in zulke spannende tijden wel, maar is de drempel om te komen kennelijk nog te hoog.

Contact zoeken

De ietwat teleurstellende ervaring met de Irak-activiteit bepaalt instanties als het Veteranen-instituut nog weer eens bij het probleem van een goed contact met de mensen om wie het gaat. Lang niet iedereen ervaart dezelfde problemen. En wie wel met opspelende herinneringen te kampen heeft, zal niet zo gauw naar Doorn afreizen. Dat kan met schroom te maken hebben, maar ook met simpele praktische vragen als: hoe kom je daar?

Voor de initiatiefnemers is dit overigens niet een reden om bij de pak-

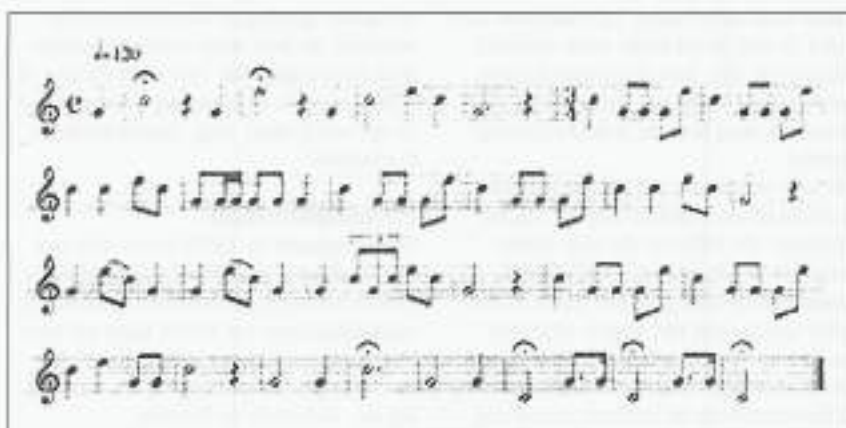
ken neer te zitten. Het BNMO-centrum staat graag open voor groepen en individuen die van de aangeboden faciliteiten gebruik willen maken. Dat kan ook in Verenigingsverband, of via bestaande werk- en gespreksgroepen in de eigen omgeving.

Klaas Jansma

Wie hierover meer informatie wenst, of misschien suggesties wil doen, kan met mevrouw Vink bellen. Zij is bereikbaar onder nummer 0343 - 47 42 00.

Er bestaat verwarring over het Nederlandse Taptoe-signaal, het stukje muziek dat jaarlijks de twee minuten stilte inluidt bij de dodenherdenking. In een aantal gemeenten en bij sommige muziekkorpsen wordt het signaal, dat meestal op de trompet of hoorn wordt geblazen, verward met de Angelsaksische Last Post.

Taptoe of Last Post

De naam Taptoe is direct afgeleid van het commando met de strekking "sluit de biertap!", een handeling die kennelijk het meest effectief was om het soldatendom op kazernes en in kampementen duidelijk te maken dat de dag voorbij was. Het Taptoe-signaal, dat vermoedelijk al in de tijd van prins Maurits werd geblazen, was oorspronkelijk dus een praktisch signaal voor de dag-afsluiting. Die geschiedenis, en vooral het verband met alcoholgebruik, lijkt op het eerste gezicht wel van buitengewoon prozaïsch karakter om het signaal te verbinden aan een plechtige ceremonie als de Nationale Herdenking. Maar het Taptoe-signaal heeft in de loop der eeuwen, naast dat praktische nut, een sterke traditie van ceremoniële waardigheid opgebouwd en is als het ware natuurlijke begeleider van herdenkingen en begrafenissen met militaire eer.

De verwarring met de Last Post is wel te begrijpen, want de twee stukken muziek lijken op elkaar. "Er zijn Nederlandse gemeenten waar men de Taptoe speelt, maar dit per abuis de Last Post noemt", zegt een oud-militair die voor protocollaire zaken verantwoordelijk was. Muziekhistorici verklaren de gelijkenis tussen de twee stukken muziek uit het feit dat eenveer geleden veel gebruik werd gemaakt van buitenlandse huurlingen, een situatie waarin het handig was dat één signaal door soldaten van verschillende nationaliteiten

begrepen werd.

De nauwe band en de verwarring tussen het Taptoe-signaal en de Last Post hebben ook te maken met de Tweede Wereldoorlog. De bevrijding van Nederland door de geallieerden heeft de Britse Last Post naar ons land gebracht. Ook Nederlandse militairen die in de Prinses Irene Brigade vochten, of anderen die hun militaire opleiding in Engeland kregen, raakten met de Last Post vertrouwd. Tot op de dag van vandaag willen ze vaak dat bij de begrafenissen van oude strijdmakkers de Last Post wordt gespeeld. De Nederlandse militaire autoriteiten leggen dat geen strobreed in de weg, ofschoon zo'n begrafenissen de status van officiële militaire ceremonie verliest. Nederlandse militairen die beroepsmatig met de ceremonies te maken hebben, koesteren groot respect voor de Last Post. Ze pleiten er wel voor bij officiële ceremonies het Nederlandse Taptoe-signaal te gebruiken, omdat dit voortaan is en een lange traditie kent. Luitenant-kolonel Oert Jansen, inspecteur militaire muziek krijgsmacht: "Het is voor mij eigenlijk iets voor de hand liggends, net zoals je in een Nederlandse winkel nu eenmaal Nederlands praat en niet iemand in het Engels of Duits aanspreekt."

Ingezonden door M.B. Niemeijer/Oosterbeek.

Van de Voorzitter

Op 4 mei j.l. mocht ik met H. Blom de VOMI vertegenwoordigen in de Grote Kerk en op de Dam te Amsterdam. 58 Jaar na de bevrijding van Nederland en 53 jaar na de overdracht van Indië, is het nog steeds noodzakelijk dat wij hen herdenken die het leven hebben gelaten bij het vervullen van hun plicht en zo hun waarde voor onze samenleving hebben bewezen. Die erkenning mocht ik ervaren op 12 mei j.l. toen een straat in Barendrecht werd genoemd naar een Indië-veteraan, die voor zijn inzet de Militaire Willemsorde had ontvangen. Halbe Brandsma is als eerste geëerd in een nieuwe wijk, de Vrijheidswijk. Mijn collega-bestuurslid K. Orsel heeft zich hiervoor met hart en ziel ingezet. De andere straten zullen worden genoemd naar verzetsmensen.

Op de laatste ledenvergadering is ook de "Sobat" besproken. De redactie zal de opmerkingen ter harte nemen en was dankbaar voor de positieve reacties.

Op dit ogenblik zijn wij in gesprek met verschillende veteranen-organisaties. Met de Bond van Wapenbroeders en de Vereniging van Nieuw-Guinea-gangers zijn werkgroepen gevormd om de mogelijkheden van samenwerking te onderzoeken.

Over de vraag wie al of niet veteraan is, is lang niet iedereen gelukkig met de omschrijving die het ministerie van Defensie momenteel hanteert. In de Kareoler van april 2005 vraagt de voorzitter van de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers zich af waarom niet alle dienstsachtoffers een gelijke behandeling krijgen als de veteranen. Militairen die jaren in Duitsland gelegerd waren in de tijd van de Koude oorlog, voelen zich ook miskend.

Het lijkt mij nodig dat onze leden zich hierover beraden, zodat wij als organisatie een standpunt over deze vraag kunnen bepalen. Een gezonde en prettige vakantie toegewenst.

Mbano Vis

Erg veel gevochten is er niet in Nieuw-Guinea. Toch hebben veel veteranen die hier dienst deden, onuitwisbare indrukken aan hun periode in dit gebied overgehouden. Centraal daarin staan ontberingen en uiterst primitieve leefomstandigheden, in schril contrast met de pracht van de natuur en de kwaliteiten van Papoea's met wie ze samenwerkten.

Ontberingen op Nieuw-Guinea

Bij de presentatie van het boek 'Afscheid van Nieuw-Guinea' op 1 mei in Delft gaf onderzoeker Martin Elands een boeiend overzicht van het Nederlandse militaire optreden in Nieuw-Guinea, en wat dat voor de dienstdoende militairen heeft betekend. Voor hen was en is het conflict met Indonesië in 1960-'62 van een geheel andere orde dan voor Nederlanders die de strijd volgden via de media.

Spannend was het zeker toen in 1962 het aantal Indonesische infiltraties enorm toenam. In een zeer ontoegankelijk gebied moesten de infiltranten zich staande zien te houden, opgejaagd door een overmacht van Nederlandse militairen en hun vijandig gezinde Papoea's. In de schermutselingen sneuvelden aan Nederlandse kant negen militairen, terwijl tweehonderd infiltranten de dood vonden en er vijfhonderd gevangen werden genomen.

Op het nippertje

De rol van de Nederlandse militairen was volgens de heer Elands weinig benijdenswaardig. 'Zij hadden door de voortdurende acties nauwelijks tijd zich op de dreigende invasie voor te bereiden'.

In juli dreigde het conflict volledig uit de hand te lopen, toen Indonesië de operatie Djajawidjaja voorbereidde, waarvoor een imposante aanvalsmacht werd geformeerd. Er slonden zeventienduizend parachutisten en drie infanteriebrigades met ondersteunende wapens gereed om in augustus de Nederlandse verdediging aan te vallen.

Deze zeer dreigende confrontatie werd op het nippertje voorkomen met het Akkoord van New York, dat voorzag in een wapenstilstand op 18 augustus. Tot die laatste dag werd er gevochten.

Daarna waren alle activiteiten gericht op een ordelijke overdracht van het gebied aan de VN-vredesmacht UNTEA op 1 oktober en de repatriëring. Met de overdracht van het gebied door de VN aan

Indonesië kwam op 1 mei 1963 een einde aan het kortstondige bestaan van het Papoea-vrijwilligerskorps. Een afloop die voor velen die daar dienst hebben gedaan vaak nog moeilijk te verteren is.

Impact

Volgens Elands heeft de dienstperiode in Nieuw-Guinea op veel betrokkenen diepe indruk gemaakt. Langdurige lichamelijke of psychische klachten zijn er het gevolg van geweest.

Ook voor wie niet direct betrokken was bij gevechtshandelingen, had het verblijf in Nieuw-Guinea een grote impact.

Elands noemde daarbij drie factoren.

In de eerste plaats de klimatologische omstandigheden en de natuurlijke omgeving. De temperatuur was afmattend, het was vochtig, er was veel ongedierte, het bergachtige terrein was moeilijk begaanbaar en het tropisch regenwoud niet zelden ondoordringbaar. Maar het was ook overweldigend ongerept en 'de fascinerende flora en fauna staan bij veel veteranen voorgoed op het netvlies gebrand.'

Een tweede voortdurend in gesprekken terugkerend thema wordt gevormd door de uiterst primitieve

leef- en werkomstandigheden. De onderkomens waren bedroevend slecht, het eten niet zelden matig of beroerd. De structurele problemen op het gebied van huisvesting, voeding en ontspanning drukten de stemming binnen veel eenheden soms behoorlijk. Sommige veteranen kunnen zich er zelfs nu nog over opwinden. Daar kwam het isolement van mensen op afgelegen posten bij.

Tegenover deze negatieve indrukken stond het contact en de samenwer-

king met de Papoea's. Veteranen zijn over het algemeen vol lof over de militaire capaciteiten van hun collega's van de Papoea-compagnie en het Papoea Vrijwilligerskorps. Als *rimboe-soldaten waren zij niet te evenaren, laat staan te overtreffen*, schreef kapitein Antonietti al in de jaren vijftig.

Vooraf door de contacten met deze mensen hebben veteranen een goed gevoel aan hun uitzending overgehouden. Maar volgens Elands is het minstens zo belangrijk dat anderen door hun ervaringen blijvende litten hebben opgelopen. 'De sporen die het conflict in hun levens en in dat van de nabestaanden van de overleden militairen achterliet, zijn onuitwisbaar.'

Het Papoea-bataljon, dat werd opgericht midden 1945, had een sterkte van ongeveer 500 man en was verspreid over Nieuw-Guinea, waaronder ook Sorong. In 1949 heb ik het voorrecht gehad met nog vijf andere KL-militairen een patrouille te lopen naar Makbon, niet geheel zonder gevaar. Over zee gemakkelijk te bereiken, maar deze patrouille ging dwars door de jungle met vijf Papoea-militairen en twee Menadonese KNIL-militairen die de leiding hadden.

Een patrouilleverslag

Makbon ligt tussen Sorong en Sausapor aan de noordkust. Het zou een dertiendaagse patrouille worden met volledige uitrusting en voedsel. Ook dragers waren niet beschikbaar. We waren overbelast.

Het gebied dat we in gingen was niet in kaart gebracht. Voordat wij de jungle introkken nog een paar woorden van de patrouille-commandant. Hij maakte ons duidelijk dat de "Bospapoea's" wonen in een beperkt gebied en wat daar leefde en groeide moest beschouwd worden als hun eigendom. Dus geen varkens schieten! Het begin was bekend gebied, we hadden dit eens op een ééndaagse patrouille gelopen. Het liep langs de eerste sawah's net buiten Sorong. Iemand daar was begonnen met twee karbouwen om daar rijst te verbouwen. Voor ons was dat toen de eerste keer dat we sawah's zagen. De ondergroei van de jungle begon dicht en dicht te worden en het gewicht dat we droegen werd merkbaar zwaarder. Plotseling hevige gekraak, de grond schudde en verschrikte vogels vlogen op. Nog geen vijftien meter voor ons smakte een geweldige woudreus tegen de vlakte. Na kort oponthoud en met een halve cirkel om de gevallen boom heen, om niet in aanraking te komen met het ongedierte, zetten we onze tocht voort. Bij een papoea-woning op een heuvel namen we rust. Ook hier waren we eerder geweest met een dagpatrouille.

Na een korte rustpauze gingen we weer verder, nu in een geheel nieuw gebied. Een pad was niet meer waar te nemen in de zwaar begroeide heuvels rond ons. Bij het vallen van de avond begonnen we met het opslaan van een bivak. Met jonge boompjes en lianen werd een soort hut gebouwd met een slopend dak en daarover heen onze poncho's. Maar droog daaronder was het niet, dat bemerkten we pas later.

De maaltijd bestond uit rijst (uiteraard) dat gekookt was in bamboe. Bamboe werd gesneden, opgevuld met rijst en water en dan geplaatst boven een vuur. De rijst was gekookt voordat de bamboe was doorgebrand. We hadden weer iets geleerd. De pannetjes die wij bij ons hadden waren overbodig. Die nacht weinig geslapen dank zij de muskieten, die hadden schijnbaar een feest.

Bij het aanbreken van de dag rapporteerden de Papoea-militairen dat we die nacht bespied waren. Voetsporen rond ons bivak wezen dat uit, maar onze wachtposten hadden niets bemerkt. Waarom wij die nacht waren geschaduwd, het is en blijft een raadsel. Die dag trokken we dieper de jungle in, geheel afhankelijk van de Papoea-militairen, totaal afgesloten van de bewoonde wereld. Geen zonnestraal bereikt de bodem van de dicht begroeide jungle en een bernaauwde warmte hing tussen de bomen. De mouwen naar beneden om verwondingen te voorkomen van lianen en struiken met doornen. Soms werden we aangevallen door wespen. Lopen in riviertjes was het makkelijkste pad in de jungle. Heel vaak moest er gerust worden.

De derde dag opnieuw van heuveltop naar heuveltop in een heel moeilijk terrein. Ons water dreigde nu al op te raken. Er moest zuinig aan gedaan worden en naast een grote vermoeidheid begon dus ook de dorst ons te kwellen. Het kwam nu aan op doorzetten, het lopen werd meer strompelen. Tot we geheel onverwacht bij een beekje kwamen. Het was alsof we het water konden ruiken, we hebben gedronken zoals koeien water drinken uit een sloot, met de uitrusting nog op de schouders, met de mond zo in het water, niets hield ons tegen. Dit was het lekkerste water dat ik ooit heb gedronken. Het mag donderdag

geweest zijn toen we tegen de middag de rivier Warsamson bereikten, die ontsprong in het Tanriouw-gebergte tussen Sausapor en Monokwarie.

Deze rivier moest overgestoken worden en een prauw moest daar ergens te vinden zijn, want die werd ook gebruikt door gezagsdragers. We begonnen onze zoektocht, maar de prauw was nergens te bespeuren. De Papoea-militairen beweerden dat we niet op de juiste plaats bij de rivier waren aangekomen. Er ontstond een meningsverschil tussen de patrouille-commandant en de Papoea's.

Uiteindelijk werden de Papoea's er op uitgestuurd om de juiste oversteekplaats te vinden. Na verloop van enige tijd rapporteerde ze dat ze de juiste plaats hadden gevonden, maar de prauw was zoek. Besloten werd om naar de oversteekplaats te gaan om daar een bivak op te slaan, want inmiddels was het al laat geworden.

Die nacht begon het geweldig te regenen en het bleek dat ons dak niet al te veel weerstand bood, want droog bleven we niet. De volgende morgen werd naar een vrijwilliger gevraagd om naar de overkant te gaan en naar de prauw te zoeken. Uiteraard kwam er een Papoea zich melden om zwemmend naar de overkant te gaan. De rivier stond in het teken van zware regenval, het water was bruin en in de nu snel stromende rivier vele draaikolken. De Papoea-vrijwilliger verzocht ons voor een mooi stuk hout te zorgen waar hij dan daar achteraan naar de overkant kon zwemmen. Een boom werd behandeld met onze kapmesen en geschikt gemaakt voor de oversteek. Maar van houtsoorten hadden wij geen verstand en toen we het te water lieten was het verdwenen, het was zwaarder dan water. We wisten niet dat zo iets bestond. Opnieuw moest er een boom gekapt worden. Ditmaal hadden we de juiste houtsoort uitgezocht. De Papoea-vrijwilliger in zijn geboorte-uniform bereikte met moeite de overkant, waar hij inderdaad de gezochte prauw vond. Eén voor één werden we overgezet, een halve dag was hiermee gemoeid

Door L. Huijzinga, Ost. Cie.

Bij de dodenherdenkingen op 4 mei jl. zijn verschillende herdenkingsmonumenten voor veteranen in gebruik gesteld. Aan de plaatsing en in gebruik neming is vaak een lange voorbereiding, en soms strijd tegen vooroordelen, vooraf gegaan.

Indië-monument Appingedam

De marsroute voor de initiatiefnemers, de heren Bleker, Homan, Van der Laan en Menninga, is zwaar geweest. Er is tot nu toe al veel geschreven en gezegd in "Sobat" en "Checkpoint" over de inspanning die geleverd moest worden om zonder kleerscheuren en zonder verliezen het einddoel te kunnen bereiken. Dank zij het doorzettingsvermogen van hen is het wonderwel gelukt en kan met voldoening terug gezien worden op de dag van 26 april 2003.

Onthulling monument door nabestaanden.

Tijdens een indrukwekkende plechtigheid werd deze dag het monument onthuld ter nagedachtenis aan de vier niet teruggekeerde "Damster sobat's" uit het voormalig Ned.-Indië.

We noemen hun namen: Herman Waterbolk; Willem R. Broekema; Jan D. Haan en Anne Veentjer. Uitgezonden door onze toenmalige regering en met goedvinden van het parlement hebben zij hun plicht verstaan en in Ned.-Indië gedaan wat van hen gevraagd werd. Zij hebben het hoogste offer moeten brengen en kwamen niet terug in de ver-

De gedenksteen met de namen.

trouwe familiekring. Dit mag door ons, zo lang wij het leven mogen smaken, nooit en te nimmer worden vergeten.

Wij wel teruggekeerden beschouwen dit als onze ereplicht. Ook de plaats Appingedam en de mensen die daar wonen, moeten weten, dat deze jongens indertijd hebben moeten gaan om de taak die de regering uitgestippeld had, te vervullen. Hun namen moesten in de openbaarheid gebracht en vastgelegd worden op een monument. Ze mogen niet in de vergetelheid verdwijnen. "Opdat wij niet vergeten". Een volk dat herdenkt, behoudt zijn waakzaamheid. Kijkend naar het monument wat gerealiseerd is, moet gezegd worden dat er iets stijlvol van is gemaakt. Ook de plek op de begraafplaats is uitermate goed gekozen en ziet er zeer verzorgd uit. De nabestaanden kunnen er trots op zijn en hebben nu een plaats waar in alle rust even vertoeft kan worden.

Ere wie ere toekomt. Het gemeente-

bestuur mag hiervoor een pluim op de hoed gestoken worden.

Na het openingswoord van burgemeester Groot werd vervolgens het woord gevoerd door Ds. Hélène van Noord, predikant van de Geref./Herv. Kerk in Appingedam, die later in het programma nog eens terug kwam met het gedicht "Herinnering" van Wijnand Jacobs.

Er werden verder in een toespraak nog indringende woorden gesproken door Ger de Jong, ere-voorzitter van VOMI Zuid-Holland Zuid en coördinator herdenkingstekens VOMI.

De koraalmuziek werd verzorgd door het Groninger Koperensemble, terwijl het Christelijk Mannenkoor Appingedam zeer toepasselijke liederen ten gehore bracht. Alles samen o.l.v. Nico Dijkman.

De onthulling vond plaats door een tiental nabestaanden van de betrokken families. Na de 1 minuut stilte en het zingen van het Wilhelmus werden er veel, heel veel kransen, bloemstukken en bloemen gelegd namens de officiële instanties, nabestaanden en onderdelen waarbij de sobat's waren ingedeeld en diverse verenigingen van Oud-Indiëgangers.

De afsluiting vond plaats in de aula van de begraafplaats, waar nog vele dankwoorden aan de diverse instanties werden overgebracht. Initiatiefnemers, u kunt terugzien op een zeer geslaagde dag.

VOMI DRENTHÉ/GRONINGEN

J. Plat, secr.

Gedenksteen te IJsselmonde

Voorafgaand aan de dodenherdenking op 4 mei 2003 is in de deelgemeente IJsselmonde het bestaande herdenkingsmonument uitgebreid met twee gedenkstenen. Op verzoek van de Vereniging Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers heeft de deelgemeente besloten het monument uit te breiden. Op één steen staat een algemene tekst die verwijst naar hen die omgekomen zijn bij gevechtshande-

lingen in de Tweede Wereldoorlog en aan slachtoffers van zinloos geweld. Op de tweede steen staan de namen van drie militairen, die ten tijde van hun uitzending in IJsselmonde woonachtig waren. Het zijn: P.T. Bijlsma van 7 A.A.T., G.C. Visser van 4-11 R.I. en L.A. Wijnbelt van 3-7 R.I. Onder zeer grote belangstelling werd de onthulling en de herdenking verricht.

SOBAT
=

Ger de Jong van VOMI Zuid-Holland hield een toespraak, waarna hij samen met Henk Barmantlo de steen onthulde door het afnemen van de VOMI-vlag. Vervolgens werden bloemen gelegd namens VOMI. Samen met enige leden van de

Natres vormden VOMI-leden de Erewacht. Het gehele gebeuren werd begeleid door het Christelijk Fanfarecorps IJsselmonde.

Herdenkingen

Voor de veteranen is de 4e mei een drukke dag geweest. Eerst 's morgens om 10.30 uur een herdenking bij het Indië-Koreamonument in Schiedam. Een toch wel goed bezochte plechtigheid, waarbij door de burgemeester van Schiedam, de heer Drs. R. Scheeres, namens de gemeente een bloemstuk werd gelegd.

's Middags om 14.00 uur vond een grote herdenkingsplechtigheid plaats op de begraafplaats Crooswijk

te Rotterdam. Daar legde burgemeester Mr. I.W. Opstellen kransen bij zes monumenten samen met de vertegenwoordigers van de betreffende monumenten, het Burgermonument, het Geallieerden Monument, het Indiëmonument, het Koreamonument, het Erehof van het Verzet en Militair Erehof. Het Korps Mariniers vervulde bij deze herdenking een hoofdrol en de commandant van het korps, de generaal-majoor Prins, was bij elke kranslegging vertegenwoordigd.

Om 15.00 uur vond de jaarlijkse herdenking plaats in Vlaardingen bij het Indië-monument

In Ridderkerk leverde de VOMI weer de jaarlijkse Erewacht bij het monument.

Ger de Jong

De erewachters, leden van VOMI ZHZ en Ver. Oud-Korea-strijders. Zij zijn gebouwd aanwezig voor het vormen van een erewacht of een Doderswacht bij elke herdenking.

Gedenkteken gemeente Tholen

1945		1962
 NEDERLANDS-INDIË THE HEREFORS VAN DE GESNEUVELDE MILITAIRES BEZWAARDE ZIJ HUNN LEVEN GAVEN TOEGOR DE TIT VOORHING VAN HUN OPRICHT MOEDER MET VERDELING		
E. GUNDE	ST. ANHALAND	+ 05.04.1918 + BAKANG
C. J. MARTEAU	ST. ANHALAND	+ 05.04.1921 + BAKANG
V. SLAEGE	ST. ANHALAND	+ 05.04.1921 + BAKANG
A. ENJELER	ST. MAARTENSDIJK	+ 05.01.1921 + KARAWANG
A. C. J. J. J. J.	ST. MAARTENSDIJK	+ 05.01.1921 + KARAWANG
C. A. V. WITTE	ST. MAARTENSDIJK	+ 05.01.1921 + KARAWANG
J. B. R. P. M. J.	STAVENSEE	+ 05.01.1921 + KARAWANG
A. de VOS	STAVENSEE	+ 05.01.1921 + KARAWANG
J. M. BLOM	THOLEN	+ 05.01.1921 + KLATEN
VER. OUD MILITAIRES INDIËGANGERS		

Het monument te Tholen

"De aanhouder wint", is een bekend gezegde dat volledig van toepassing is op het gedenkteken voor de negen in Ned.-Indië gesneuvelde militairen afkomstig uit de gemeente Tholen.

In 1994 hebben wij een eerste verzoek ingediend aan het toenmalige gemeentebestuur in Tholen, wat werd afgewezen. Na de herindeling zijn de verzoeken herhaald, waarbij in totaal vijf keer een afwijzing volgde. Men wilde niet akkoord gaan met ons standpunt, nl. het realiseren van het gedenkteken op de plaats waar op 4 mei jaarlijks de Nationale Dodenherdenking wordt gehouden, zodat ook de in Indië gesneuvelden tot in lengte van jaren mede herdacht worden.

Uiteindelijk is na de laatste gemeenteraads-wisseling een meerderheid in de Raad verkregen om het gedenkteken te plaatsen bij het reeds aanwezige Oorlogsmonument

in de kern van Tholen, waarna door de gemeente een vlotte afhandeling is uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een verrijking en verfraaiing van de situatie bij het monument. Het Indië-gedenkteken bestaat nu uit een bronzen plaat met de namen en tekst op nieuw geplaatste muurtjes.

Zaterdagmorgen 26 april 2003 was het moment van de onthulling met om 10.00 uur de ontvangst van de genodigden in de lichtuskerk. Namens het gemeentebestuur sprak burgemeester dhr. W. Nuis de aanwezigen toe met een hartelijk welkom en vervolgde met o.m.: "Een bijzonder welkom aan de nabestaanden van de omgekomen militairen. Voor u zal de betekenis van dit monument nog een veel diepere dimensie hebben dan voor hen die hier zijn om door hun aanwezigheid hun aanhankelijkheid met u als nabestaanden te tonen. Voorts heet ik welkom de bestuurders en leden van VOMI Zeeland, van verschillende reüniecommissies en veteranen die met elkaar een hechte band vormen in de Vereniging Oud Militairen Indiëgangers, alsmede vertegenwoordigers van de Krijgsmacht-onderdelen. Zoveel jaar na dato vormt u nog steeds een groep veteranen die, los van partijpolitiek,

levensovertuiging of religie, opkomt voor de belangen van de oud militairen Indiëgangers.

Baken

Vandaag ligt het accent op de onthulling van het gedenkteken ter nagedachtenis aan de negen uit Tholen afkomstige en in Ned.-Indië gesneuvelde militairen die nu symbolisch een plaats in onze gemeente krijgen. Zij zullen voor de nabestaanden, onverlet het definitieve gemis, daardoor toch iets dichterbij zijn gekomen. Die kunnen nu in het vervolg daadwerkelijk naar de straks te onthullen plaquette gaan en daarop de naam van het verloren familielid terug vinden en herdenken. Enerzijds best emotioneel, anderzijds zal het een bijdrage kunnen leveren in het rouwproces binnen de familie.

Veel te laat, hoor ik sommigen denken. Goed dat het alsnog gebeurt, zeggen anderen. Het is nu een baken voor de thans nog in leven zijnde oud strijdmakers, alsmede voor de bevolking van Tholen, om hun oud inwoners te gedenken. Jonge mannen die in de periode van vlak na het einde van de Tweede Wereldoorlog als vrijwilliger of als dienstplichtige naar Ned.-Indië werden gestuurd om daar in opdracht van de Nederlandse Regering ingezet te worden om de Orde en Rust te herstellen naar aanleiding van de ontwikkeling in de politieke toestand, na het uitroepen van de

Republiek Indonesia op 17 augustus 1945. Zeer velen van hen hebben hun leven gegeven tijdens de uitvoering van hun opdracht. Ook de negen uit Tholen afkomstige inwoners. Een wereld van verschrikking wachtte in een land, dat bekend stond om zijn exotische uitstraling, een vijandige omgeving ver van Nederland, ver van Tholen. Ervaringen en herinneringen die ook nu nog moeilijk onder woorden te brengen zijn. Maar dat alles wel voor Koningin en Vaderland.

Een oorlog beïnvloedt het leven van iedereen die ermee te maken heeft gehad, want de essentie van oorlog is angst, die zich vastbijt in de ziel van de mens. Een bijeenkomst als deze heeft voor u zoveel waarde, om teneinde hetgeen in uw ziel is vastgeketend aan verdriet, woede en boosheid te kunnen verwerken en is van groot belang voor een genezingsproces rondom verwerking. Zelfs zoveel jaren na dato.

U hier aanwezige veteranen, u mocht terugkeren uit die oorlog, daarbij de graven van uw gesneuvelde kameraden achterlatend. U hebt aan den lijve ervaren wat het ontbreken van vrede inhoudt. U kunt het nog navertellen. Vertel het, zo nodig ik u uit, aan anderen, kinderen en klein- of achterkleinkinderen opdat zij een generatie gaan vormen die in praktijk gaat brengen de gedachte "geen geluk kan worden opgebouwd op het ongeluk van anderen".

Bij uw terugkeer uit Indië bestond er nog geen nazorg, het had een thuiskomst van vreugde moeten zijn doch het werd er één van deceptie en teleurstelling. Geen autoriteit voor ontvangst, nauwelijks politieke of maatschappelijke waardering voor uw inzet, maar zelfs ontbrek enig begrip voor hetgeen u had meegemaakt en waarop u overigens lang heeft moeten wachten. Men wilde niet horen wat zich allemaal in Indië had afgespeeld; u werd doodgezwegen. Maar was het niet de Nederlandse Regering die u stuurde? Uw aanwezigheid daar was de volledige verantwoordelijkheid van de overheid en van niemand anders.

Was hier sprake van onrecht? Ik denk het wel. Gelukkig is er nu enige erkenning gekomen. Ik denk dat dit niet in het minst te danken is geweest aan het volhardend optreden van de veteranenorganisaties, waaronder de VOMI. Een onderdeel van die erkenning is dat op tal van plaatsen monumenten verzeen voor de gevallen, zoals het Nationaal Indiëmonument in Roermond.

Herdenken is heel belangrijk. Dat vormde destijds dan ook de reden voor uw verzoek aan het gemeentebestuur een gedenkteken te realiseren op een centrale plaats. Vandaag is het nu het grote en plechtige moment voor het onthullen.

Hiermee is voor de nabestaanden door uw vasthoudend pleidooi een plaats gecreëerd om naar toe te kunnen gaan en waar ook jaarlijks officieel herdacht kan worden. Ik eindig met een strofe uit een gedicht van Mevr. Annie

Steenstra dat ik uit één van uw veteranenbladen heb opgenomen, t.w.: "Voorbij en Verder". Maar wat de toekomst brengen moge, en hoe de historie na ons zich ontwikkelen gaat, de mensheid moet zijn doden blijven eren. Dat moet een norm zijn waar iedereen voor staat. Opdat zij blijvend kunnen worden herdacht", zo besloot de burgemeester zijn toespraak.

Recht

Vervolgens werd het woord gevoerd door F.J.F. Smoorenburg, voorzitter van VOMI Zeeland. "Met de straks te onthullen plaquette wordt na meer dan 55 jaar recht gedaan aan diegenen van onze kameraden die tijdens de vervulling van hun plicht t.o.v. het Vaderland hun leven lieten. Zij behoorden tot de generatie die de grootste opofferingen en ontberingen hebben meegemaakt. Om dat goed te kunnen begrijpen moeten we eens stil staan bij de tijd, de periode waarin dit zich alles voltrok. De crisisjaren van vóór 1940, de bezettingstijd van bijna vijf jaar met zijn angsten en ontberingen.

En dan komt eindelijk de bevrijding. Het land kan weer opgebouwd worden, echter niet voor de generatie waar ik het nu over heb. Voor hen lag nog een zware taak te vervullen in het toenmalige Indië, waarvoor zich vele duizenden meldden als vrijwilliger en meer dan 100.000 als dienstplichtige werden uitgezonden. Vervoerd in overvolle troepentransportschepen, die meer leken op veetransporten, om na een reis van vier weken of meer Orde en Vrede te brengen voor de bevolking die een meedogenloze bezetting door de Jappen achter de rug hadden.

Slechts summier getraind en met verouderde wapens uitgerust, werden de meeste direct voor de leeuwen geworpen. Totaal onbekend met het klimaat, de taal, de zeden en gewoonten, werd van ons verwacht dat we onze opgedragen taak zouden uitvoeren en tot een goed einde zouden brengen. Je opdrachten uitvoeren, 24 uur per dag.

Verlof kenden we niet, vanwege de onderbezetting in het immense land. We kwamen te staan tegenover een

het onthulde monument

onzichtbare vijand die overal op de loer lag. We zaten midden in een guerrillaoorlog die geen enkele mededogen kende. We moesten afrekenen met de TNI, Darul Islam, Pemuda's, bendes en rampokkers. Angsten voor allen die dagelijks, bij nacht en ontij, er op uit moesten om de voor de bevolking rust brengende patrouilles te lopen. Hinderlagen, trekbommen, mijnen en beschietingen waren dagelijkse kost en als we na de patrouille dachten enige rust te hebben werd je bivak nog eens beschoten en aangevallen. Niemand, maar dan ook niemand, waar je je angsten mee kon delen dan je kameraden. Hierdoor ontstond een vriendschapsband die onverbrekelijk is gebleven. We spreken dezelfde taal en begrepen elkaar dikwijls zonder een woord te zeggen. Welke niet veteraan begrijpt wat het betekent als je een kameraad, die naast je is gesneuveld, naar zijn laatste rustplaats moet brengen?

De Regeringen die na de soevereiniteitsoverdracht ons land hebben bestuurd, zagen zich niet verplicht om ook maar iets te doen voor de nabestaanden om het graf van hun dierbaren te bezoeken. Eenvoudig eerbetoon in de woonplaats van de gesneuvelde kon er ook niet af. Als we straks bij de plaquette staan met het oog gericht op de namen, roept

dit voor velen van ons weer herinneringen op aan de Erevelden in Indië, aan de nabestaanden die thuis in de familiekring veel verdriet hadden om de geliefde die niet is teruggekeerd. Soms was het de enige zoon en soms zelfs hun enig kind. Voor die ouders en familie moet dat een onbeschrijfelijk zware beproeving zijn geweest. Via de burgemeester, dominee of pastoor kregen ze een telegram van de regering en daar moesten ze het mee doen. Geen opvang, geen hulp. Niets! De Indische bladzijde moest zo gauw mogelijk worden omgeslagen en verder moest er worden gezwegen. Vandaag zijn we bijeen om een plaquette te onthullen ter Ere en Nagedachtenis van onze gesneuvelden kameraden uit de gemeente Tholen. Een vorm van Erkenning die er echter pas is gekomen nadat de VOMI er negen jaar voor heeft moeten vechten. Gelukkig hebben nu alle gemeenten in Zeeland een gedenkteken waar de nabestaanden kunnen vertoeven om hun dierbaren te herdenken. De gesneuvelden zijn eindelijk weer THUIS, ze hebben nu weer een plaats in de gemeenschap die zij ten volle verdienen. Eindelijk is recht gedaan!

Ondanks de zeer lange en dikwijls moeilijke weg die we hebben moeten bewandelen zijn we de gemeen-

te Tholen dankbaar dat uiteindelijk het verzoek van ons is gehonoreerd en dat de gesneuvelden voor iedereen blijvend in de herinnering zal kunnen zijn. Wij hopen dat de generaties die na ons komen, net als wij nu, met opgeheven hoofd positief over de Indische periode zullen terugdenken. Wij deden tenslotte onze plicht, ons opgedragen door de Wettige Regering en daar zijn en blijven wij trots op". Aldus de toespraak van dhr. Smoorenburg.

Na de toespraken werd een Dodenappel gehouden door de heren Kloet en Meeuwse, waarbij de namen van de gesneuvelden één voor één werden genoemd gevolgd door "Present".

Vervolgens werd naar de plaats van onthulling gegaan waar de gedenkplaat werd onthuld door het weghalen van de Nationale vlag door de burgemeester en dhr. Smoorenburg, waarna 15 kransen en bloemstukken werden gelegd. Met een defilé langs het gedenkteken werd de onthullingsplechtigheid beëindigd en

De erewacht tijdens de onthulling

teruggedaan naar de lokaliteiten voor een samenzijn waarbij door de secretaris, dhr. J. Kloet, aan de burgemeester een VOMI schildje als herinnering werd aangeboden. We kunnen met grote voldoening terugzien op de plechtigheid waarbij enkele honderden genodigden en andere belangstellenden aanwezig waren en tevens ook aan het feit dat er nu na negen jaar van soms veel moeite en ten koste van veel energie in alle gemeenten in Zeeland een Indië gedenkteken is gerealiseerd. Wij mogen aannemen dat dit ook voor de nabestaanden en de Oud Indiëgangers zal gelden.

G.C. Meeuwse.

Kembang Koening

Kembang Koening, Oele bloem
velen rusten daar, gevallen.
Zij waren niet uit op roem
maar trachten met zijn allen
OVW-er, beroeps en dienstplichtigen
de taak hen opgelegd
te vervullen en liggen
nu in lange rijen, zo gezegd
onder kruisen waarop hun naam geschreven
KNILer, Landmachter, Matroos of Marinier
beëindigden hier hun leven
vlak bij de posten hier
in Oost-Java waar zij verbleven
en de hun opgelegde taak vervulden.
Het schijntje wat zij hier voor kregen
was een slof High Way en 42 gulden
50 jaar later, 1000 gulden, lang gezwegen
kwam er nog wat, we werden veteraan
een groot onrecht goedge maakt
en zijn hier en daar wat monumenten ontstaan
die onze gevallen herdenken en geraakt
staan wij dan daar bij het onthullen
Een traan blinkt in ons oog, waarom zo lang
gewacht?
Oij Nederlander, ge moet uw plicht vervullen
jegens die meer dan 6000 jonge knapen,
die op wacht, daar onder de tjemara's slapen
en rusten tot ze worden opgeroepen.

John H.G. Heitzer
OVW Sgt. der Mariniers.

Gevonden

Op 5 mei j.l. is in de tent in Wageningen, waar de groep deelnemers van de VOMI zich verzamelden voor deelname aan het defilé, een VOMI-borstembleem gevonden.

Degene die deze verloren heeft, kan dit terug vragen bij de redactie van "Sobat", Balloo 90, 9458 TD te Balloo. Tel. 0592-241361.

Op zoek naar

De redactie van "Sobat" is op zoek naar de nummers 1 t/m 44 van het contactblad voor het archief. De nummers 45 t/m 89 is reeds in het bezit van de redactie.

Wie helpt ons. Er kan dan e.v.t. een afspraak gemaakt worden hoe de gevraagde nummers bij de redactie terecht komen. Reacties gaarne aan R. Grit, Balloo 90, 9458 TD te Balloo. Tel./Fax: 0592-241361. E-mail: grit@veteranen.nl.

Onderscheidingen

Satoe Ampat (1-4 R.I.)

Op 22 maart j.l. vierde de reünievereniging Satoe Ampat (1-4 R.I.) haar 50-jarig jubileum.

Met een gezelschap van ca. 250 deelnemers was men vanaf 11.00 uur tot 18.00 uur in de Frederikkazerne in Den Haag bijeen om dit bijzondere feit met elkaar te vieren.

De bijeenkomst werd opgeluisterd door de mondharmonicavereniging "Excelsior" uit Sassenheim en een toetsenist. Uiteraard mocht de rijstmaaltijd ook niet ontbreken.

Het bataljon 1-4 R.I., bestaande uit oorlogsvrijwilligers, kwam via Engeland en Malakka op Java terecht voor herstel van Orde en Vrede.

Het opspelden van de versierselen door de loco-burgemeester Mevr. L.E.J. Engering-Aarts van de gemeente Den Haag.

De heer Vlasblom kreeg bijzondere aandacht vanwege het feit dat hij vanaf de oprichting de secretaris was en nog vanaf 1995 de financiën beheert als penningmeester. Dit bijzondere feit kreeg nog meer betekenis toen wethouder en loco-burgemeester, mevr. L.E.J. Engering-Aarts van de gemeente Den Haag naar voren trad en kon meedelen dat Hare Majesteit heeft goed bevonden hem te bevorderen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau, nadat hij 10 jaar geleden reeds de zilveren Eremedaile verbonden aan de Orde van Oranje Nassau had gekregen. In haar toespraak ging ze uitvoerig in op de moeilijkheden die Indië-veteranen bij hun terugkeer hebben ondervonden. Gelukkig is er na jaren toch die erkenning gekomen waar ze recht op hebben, was haar oprechte mening.

R.W. Kuyvenhoven

Orde van Oranje Nassau

Als lid in de Orde van Oranje Nassau zijn op Koninginnedag 30 april 2003 benoemd:

de heren P.P. Alders uit Noordwijk, L.K. Hellegers uit Wou en W.L. Hofman te Den Haag. Als bijzonderheid kan worden vermeld dat de echtgenote van de heer Hofman eveneens werd onderscheiden als lid in de Orde van Oranje Nassau.

Speld van Verdienste

Dhr. Ab Lagaij, lid van de VOMI en voorzitter van de reünie-commissie van de 1e Verkenningsregiment Huzaren van Boreel, heeft uit handen van de majoor Smit van de 1e Divisie "7 December" op vrijdag 4 maart 2003 de Divisiespeld van Verdienste ontvangen voor de vele jaren dat hij de reünies voor zijn onderdeel heeft georganiseerd.

Ger de Jong.

Met uitreken van Divisiespeld van Verdienste door Majoor Smit

Nieuw Guinea herinneringskruis

Het Nieuw Guinea Herinneringskruis werd op 1 mei 2003 uitgereikt aan de heer M. van Aalten uit Breda van het 6e Inf. Bat. Oranje Gld.

Foto's uit Afghanistan

Op 21 mei is in het Legermuseum te Delft de tentoonstelling 'Kabul, Nederlandse troepen in Afghanistan', geopend door prof. dr. R. de Wijk.

De expositie is van 22 mei tot en met 30 november 2003 te zien. Fotograaf Martin Roemers maakte in opdracht van het museum in december 2002 een beeldreportage van het Nederlandse deel van de ISAF-vredesoperatie (International Security Assistance Force) in Kabul. Dit leidde tot een indrukwekkende portrettenserie en een documentaire serie. Roemers won met een selectie van deze reportage de 'Zilveren Camera 2002' in de categorie Buitenlands Nieuws, series.

Bij de tentoonstelling verschijnt een catalogus. Het Legermuseum is te Delft, Korte Oever 1. Tel. 015 - 21 50 500.

Foto: Martin Roemers, in opdracht van het Legermuseum Delft.

Informatie Groote Beer

De heer A. van Dommele uit Hilversum deelde mee dat er niet drie maar vier transportschepen werden ingezet, nl. Zuiderkruis, Waterman, Groote Beer en de Kota Inten.

De laatste reis was niet op 25 juli, maar op 19 december 1950, aankomst in Amsterdam op 12 jan. 1951 (met het laatste contingent mariniers van Batavia). In oktober 1960, schrijft Borgans uit Kerkrade, maakte de Groote Beer nog een reis naar Nieuw-Guinea met aan boord 850 militairen van 6 IB.

SORBAT

Alle hetzes tegen de Indië-veteranen. Alle aan deze veteranen toegedachte schandalen en excessen, worden weer opgerakeld. Alle terechte en onterechte wandaden worden weer eens opgepoetst.

Het oude lied

Hoewel deze veteranen op dit gebied al veel gewend zijn is het toch steeds weer verbazingwekkend hoe onze destijds en recente regeringen (1945 tot heden), gedurende de jaren 1945 - 1950 er steeds weer in slaagden zulk een zootje ongeregeld, plusminus 150.000 mannen, bij elkaar te sprokkelen om ze naar Indië uit te zenden. Waar, zo vraag je jezelf toch af, haalden deze regeerders en hun ronselaars in zulk een korte tijd zoveel potentiële sadisten vandaan? Die vraag fascineert mij echt al jaren.

De inhoud van het boek straalt een kille en soms zelfs vijandige intentie ten opzichte van de oud-Indiëgangsters uit.

Het is een aanklacht. Een j'accuse. De zoveelste. Een herhaling van veel verwijten en weer eens de geheven vinger. Jongens toch, foel toch. Maar wij Indië-veteranen wisten dit alles al. We hebben alles wat u opdist al zo vaak gehoord. Het is weer het oude lied.

Een schouderklopje kregen wij niet. Lees alle boeken, artikelen, radio- en TV-scripts over dit al bijna eindelijk herkauwde onderwerp er nog eens op na en je zult ontdekken dat er in de loop van de jaren, sinds 1945, niets veranderd is in het negatieve beeld van de Indië-veteranen. Het boek van Scagliola is hoogstens een opfrisser, nou ja, eerder een nieuwe deuk in onze waardigheid en een nieuwe teleurstelling over onze reputatie nu meer dan 50 jaar na onze terugkeer uit Patria. Al onze wandaden worden weer eens keurig op een rij gezet. Neem tevens eens de moeite kennis te nemen van de strategieën en methodes die gebezigd worden door dissertanten en andere wetenschapsbeoefenaren. Het napraten van geestverwante en geïdoreerde "meesters" schijnt in deze kringen helaas meer usance te zijn dan het ook eens kennis nemen van de argumenten van andersdenkende en zelfs vijandige scribenten.

Mijn advies, geachte sobats, luidt: neem ondanks dat het lezen van dit geschrift u zeker onaangename uren zal opleveren, kennis, van dit schrijf-

sel. Het lijkt mij zeer nuttig, naast de preken voor eigen parochie, ook eens kennis te nemen van het gedachtengoed, op schrift, gesteld door bestrijders van uw visie en zelfs van ons vijandig gezinde personen. Onderschat uw rivalen nooit en over-

schat ook nimmer de argumenten van uw lotgenoten. Al wat geschreven staat is niet altijd dat wat werkelijk is geschied. Toets en onderzoek wat geschreven staat. Onderzoek alle dingen maar behoud het goede.

Mevrouw Scagliola noemt in dit boekwerk ook enkele keren mijn naam. De gegevens omtrent mijn persoon zijn echter niet vlekkeloos te noemen. Zo word ik opgevoerd, o.a. op pagina 340, als archivaris van de Indische afdeling van het RIOD (Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie). Ik ben dat echter nooit geweest. Zelfs was ik nimmer medewerker van deze, volgens mij, nooit bestaan hebbende "afdeling". Jacob Zwaan was gewoon archivaris van het RIOD. Niet alleen van de Indische COLLECTIE. Het RIOD bestond toen overigens nog niet. Eerder in deze Scagliolitaanse aanklacht wordt Zwaan al verweeten (Pagina's 310 en 329) dat hij het eerst, in de jaren 1969 e.v., eens was met de ons aller bekende Hueting, maar later geheel omdraaide. Ook dat is echter onjuist. Zwaan heeft nimmer ontkend dat zich in Nederlands-Indië, gedurende de jaren van de "Politioele Acties" geen ontolereerbare optredens van de Nederlandse troepen aldaar hebben voorgedaan. Mijn schrijfsels handelden steeds uitsluitend

over de onheuse verhalen betreffende ons optreden in Indië, die decennia lang over ons werden verspreid en het onterechte negatieve imago waarmee wij werden opgezadeld door de media, de kerkelijke- en politieke voormannen en vele zogenaamde wetenschappers. Hetzes over en beschuldigingen van, oorlogsmisdaden, die wij willens, wetens en bewust zouden hebben gepleegd. Het schijnt te vaak moeilijk te zijn goed te lezen. En dat alles onder stilzwijgende tolerantie van onze elkaar opvolgende regeringen. (Wie zwijgt stemt toe). In tegenstelling tot de schuldoplegging van het bloedige Indië debacle op de schouders van de militairen zou het Mevrouw Scagliola hebben gesierd deze mythe te weerleggen. En de schuld aan dit debacle daar te leggen waar ze hoort, namelijk bij de politiek. Deze waarheid eens wetenschappelijk onder de loep te nemen ware zeker verstandiger geweest dan het weer klakkeloos napapegaaien van anderen.

J. Zwaan.

Deze bijdrage is geschreven naar aanleiding van Last van de oorlog. De Nederlandse oorlogsmisdaden in Indonesië en hun verwerking. Uitgeverij Balans, Leidsegracht 22, 1016 CL te Amsterdam. Tel. 020-6268982. Prijs: 50,00 Euro. 448 pagina's. Geïllustreerd. Een proefschrift. ISBN 90 5018 563 2.

Op 18 oktober jl. promoveerde de 44-jarige historica Stef Scagliola aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam op een studie naar gebeurtenissen in toenmalig Nederlands Indië en de verwerking daarvan. De handeseditie van de dissertatie heeft als titel 'Last van de oorlog', en als subtitel 'De Nederlandse oorlogsmisdaden in Indonesië en hun verwerking'.

Verzwijgen was fout

'Ik heb voor dit onderwerp gekozen', zegt mevrouw Scagliola, 'omdat ik gefascineerd ben door de totaal verschillende beleving van de werkelijkheid bij verschillende mensen, en dus naar de vraag wat 'waarheid' is. De gebeurtenissen in het toenmalig Nederlands Indië en de wijze waarop daar later mee is omgegaan, bieden daartoe boeiend studiemateriaal.'

Mevrouw Scagliola, zoals de naam al zegt van Italiaanse afkomst, heeft duidelijke morele opvattingen over toelaatbaar en ontoelaatbaar handelen in oorlogssituaties. Maar ze heeft bij het verwerken van gespreksgegevens en documentatie met betrekking tot de strijd in Indië geleerd dat verschillende meningen naast elkaar kunnen bestaan.

'Er zijn in Indië dingen gebeurd die ook volgens aanwezigen daar niet door de beugel konden. Als je één op één met mensen praat, krijg je daar voorbeelden van aangereikt. Die mensen lijden onder het feit dat ze later in Nederland hun verhaal nooit kwijt konden.

Maar er is ook de andere werkelijkheid van soldaten die met onvolgende middelen met een ongrijpbare vijand werden geconfronteerd, en in die situatie soms wreedheden begingen.'

Het gaat om uitzonderingen, 'excessen' zoals ze later zijn genoemd. Maar juist in de studie naar die gevallen is het waarheidsbegrip aan de orde.

Mevrouw Scagliola illustreert dat met de opstelling van toenmalig bevelhebber Generaal Spoor. Hij gaf herhaaldelijk dienstbevelen uit waarin hij van zijn manschappen eiste dat ze menselijk en met respect optreden. Tegelijkertijd moest hij als militair weten dat ze in situaties terecht kwamen waar ze feitelijk geen andere keus hadden dan hard optreden. Mevrouw Scagliola noemt dat 'hypocriet', maar ze geeft toe dat dat een

menselijk en minder een historisch oordeel is. Want met een andere benadering kun je ook zeggen dat Generaal Spoor door zijn superieuren, in casu de regering, in een onmogelijke situatie was geplaatst.

Niet objectief

Het hanteren van het begrip 'oorlogsmisdaden' is een probleem, geeft mevrouw Scagliola toe. Voorschriften in de Geneefse conventie noch die in het militair strafrecht zijn op alle situaties die zich in bijvoorbeeld Nederlands Indië voordeden, van toepassing te brengen. Dat is later in het Amnestiebesluit ook tot uitdrukking gebracht. Objectief gezien zijn begrippen als 'misdaden', 'wandaden', 'excessen' of militair-technisch onvermijdelijke effecten moeilijk van elkaar te onderscheiden.

'Het maakte nogal wat uit of iemand in een uiterst onrustig, vijandelijk en moeilijk toegankelijk gebied moest opereren, of in een redelijk overzichtelijke stedelijke omgeving.' Daardoor ontstaat, los van persoonlijke factoren, ook onduidelijkheid

over wat 'de waarheid' is en met welke woorden die gevangen moet worden. Dat probleem doet zich in alle oorlogssituaties van alle tijden voor – recentelijk weer in Irak. Het kiezen van een begrip voor een ingewikkelde situatie is een definitiekwestie. Dat mevrouw Scagliola het omstreden begrip 'oorlogsmisdaden' hanteert, staat niet los van haar persoonlijke opvattingen.

Daarbij speelt als extra complicatie in deze discussie een rol dat Indonesië na de soevereiniteitsoverdracht geen enkel belang had bij het uitspitten van wat er was gebeurd, en de achtereenvolgende Nederlandse regeringen nog minder. Het was een bladzijde die ze allemaal het liefst zo snel mogelijk omsloegen. Dat daarmee een volwassen verwerking, heilzaam voor alle betrokkenen, werd ondermijnd, is pas later erkend.

Geprikkelde reacties

De scherpe toonzetting in reacties, waarvan wij er hier enkele in Sobat hebben opgenomen, zijn niet nieuw. Die toon heeft, volgens mevrouw Scagliola, het imago van de veteranen geen goed gedaan. Aan de andere kant hebben de felle protesten tegen negatieve verhalen er wel toe bijgedragen dat later de strijd in Indië als volwaardig onderwerp op de politieke agenda is gekomen. 'Door de wat rellerige sfeer na bijvoorbeeld het optreden van Huetling in Vara's Achter het Nieuws zijn bewindslieden zich gaan afvragen wat er toch aan de hand was met die veteranen. Daardoor is de problematiek ook meer serieus genomen.'

Het is vooral dit mechanisme dat de kern van de studie 'Last van de oorlog' vormt. Het gaat ten diepste om de spanning tussen individuele trauma's en vragen aan de ene kant en het omgaan met pijnlijke historische episoden anderzijds.

Klaas Jansma

Reünie

35e HUPva.

De 15e reünie van de 35e Hupva wordt gehouden op zaterdag 4 oktober 2003 in het reüniecentrum KUM-PULAN op het landgoed Bronbeek te Arnhem.

Opgave voor 1 juli a.s. met gelijktijdige storting van 15.00 Euro p.p. op bankrekening 1404 63 135 t.n.v.

J.M. Kramer, Arieslaan te Eindhoven, onder vermelding van reünie-comm. 35e Hupva.

Deelnemerslijst en reisroute wordt u tijdig toegezonden.

Info tel. 0165-533675.

423e Bat. Inf.

Het 423e bat. Inf. houdt haar reünie op 23 oktober 2003 in de Trip van Zoutlandtkazerne te Breda. Info: H. van Weezep, Bentertsweg 25 te Nijverdal.

Tel. 0548-614703.

5e Afdeling Veldartillerie

Op 29 augustus 2003 wordt de jaarlijkse reünie gehouden voor de 5e afd. Veld-artillerie, OVW. Gelegerd van 1946-1949 op Midden-Java.

De reünie wordt gehouden in de O & O Mess "Remonte" op MVP-kamp te Nieuw-Milligen.

Info: L.P. Legierse, Jan van Arkelstraat 19, 3132 VL Vlaardingen. Tel. 010-4340780.

V.N.N.M. 1945 - 1962.

De Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945 - 1962 houden op donderdag 21 augustus 2003 en vrijdag 22 augustus 2003 hun herdenkings cq. Contactdagen. Info: 076-5217876.

Veteranendag Koninklijke Marechaussee.

De veteranendag van de Koninklijke Marechaussee, welke gehouden wordt op 26 september 2003, is voor alle Marechaussee veteranen, inclusief de veteranen van de PT en de MF, zowel die van het KNIL als die van de KL, zijn van harte welkom

2-2-5 R.I. (O.V.W.)

Op zaterdag 11 oktober 2003 houdt 2-2-5 R.I. (OVW) haar 52e reünie. Zij die in het adressenbestand staan krijgen t.z.t. bericht.

Geïnteresseerden van andere compagnies zijn van harte welkom.

Info: A. van der Plas, Concertweg 112, 2992 NP Barendrecht. Tel. 0180-612689.

4-10 R.I.

Op vrijdag 5 september 2003 wordt de jaarlijkse bataljonsreünie gehouden in de legerplaats "Harskamp" te Harskamp.

Info: A. Agema, Boedijnhof 205, 1628 SJ te Hoorn. Tel. 0229-242798.

1-3 R.I. (O.V.W.)

Op woensdag 8 oktober 2003 wordt een reünie gehouden voor het OVW-bataljon 1-3 R.I. (de "Watermannen") in de Trip van Zoutlandtkazerne te Breda. Info: J.C. van Dalsen, Tobagolaan 9, 4383 AL te Vlissingen. Tel. 0118-474186.

2-13 R.I. (O.V.W.)

Op 12 september 2003 houdt het voormalige Limburgse OVW-bataljon 2-13 R.I. dat in oktober 1945 vanuit Liverpool naar het toenmalige Nederlands-Indië vertrok haar reünie in de Koninklijke Militaire School te Weert. Ontvangst van 11.00-12.00 uur met koffie en vlaai waarna de gebruikelijke dodenherdenking gevolgd door een gezellig samenzijn tot 17.00 uur. Het bekende veteranenorkest zal de bijeenkomst muzikaal opluisteren.

Info bij het secretariaat 04750-334070

Gedachten aan Holland

Mij heugt nog klaar het roerend afscheid
Van hen, die mij zo dierbaar zijn
Ik keek in rood betraande ogen
Die laatste handdruk deed mij pijn
Maar 'k hield mij goed, in schijn luchthartig
En 'k sprak: 't is maar voor korte tijd
Doch in mijn ziel rees 't angstig spookbeeld
Van smart en van verlatenheid.

Bedrijvig was het op de kade
Ons schip lag reë voor 't verre land
Het avontuur boelt jonge harten
Wij schenen moedig en parmant
En toen de boot het anker lichte
Klonk menig kwinkslag naar de wal
Maar diep in 't hart was ernst en weemoed
Want niemand weet, wie keren zal.

Ons schip gleed statig door de golven
Wij voeren 't ruime zeegat uit
En zagen Hollands kust verdoezlen
Een laatste blik, wij zongen luid
Maar ach, al waren wij luidruchtig
Die vrolijkheid was bittere waan
Inwendig schrijnde 't sombre heimwee
En blonk in menig oog een traan

Ons trouwe schip, een stuk van Holland
Voerde ons langs kusten, groots in pracht
Een sprookjesfilm van lijn en kleuren
Een loflied op Gods scheppingsmacht
Wij zouden Holland haast vergeten
Maar daalde weer de stille nacht
Dan zweefde onze geest naar 't landje
Waar 't liefste hunk'rend op ons wacht

De reis volbracht, de plichten roepen,
Bij nacht en in de tropenzon,
Maar immer rijst een beeld voor ogen,
Reeds bij mij, toen de tocht begon;
'k Zie Holland, 'k hoor de stem van moeder
Ach, was mijn diensttijd toch maar om,
Dat droombeeld zal niet eerder wijken,
Voordat ik eind'lijk weder kom

Voelt gij dat slopend, knagend heimwee,
Proeft gij het voorrecht, dat gij smaakt?
Bij eigen huis en haard te wezen?
Beseft gij, hoe mijn ziele haakt
Naar een bewijs van trouw en liefde?
'k Ging heen voor U, voor 't Vaderland.
Gedenk mij mild, verzacht mijn lijden
En reikt van ver uw vriendenhand.

M. van Immerzeel.

Geplaatst met toestemming van mevr.
Rensina Jantina van Immerzeel-Kartsen.

Verenigingsnieuws

Canada

Vice-voorzitter *Joop Huisman*.

Tot op heden nog geen copy van VOMI Canada West ontvangen en zodoende volgt hieronder dus het verenigingsnieuws van VOMI Canada Oost.

Omdat het nog vroeg in het seizoen is als we dit schrijven, zijn er nog geen activiteiten te melden. In plaats daarvan deze keer een bijdrage van de vice-voorzitter van VOMI Canada Oost, Joop Huisman.

Contact

Marinus Kooy, een oud Indiëganger, al meer dan 50 jaar wonend in Australië, had nooit verwacht nog eens in contact te komen met een bataljonsgenoot uit zijn Indië-tijd. Het was tijdens zijn laatste vakantie in Nederland, logerend bij zijn zuster in Amsterdam, dat hij in de gelegenheid was weer eens een boekenmarkt te bezoeken, hetgeen hij graag deed, gezien zijn vroegere beroep van letterzetter. Om die reden neusde hij altijd graag in boekenwinkels en op markten. Tijdens één van die speurtochten viel zijn oog op een boekje, getiteld: "Een Staat in Wording", geschreven door A. de la Court en Cas Oorthuis. Laatsgenoemde was fotojournalist, die de strijd in beeld wist te vertolken, welke strijd voorafging aan de uiteindelijke erkenning van de Republiek Indonesië. Bij het doorbladeren van genoemd boekje kwam Marinus tot zijn verba-

zing een foto legen van een groep van zijn eigen peloton, behorend tot 1-3 R.I. en bij die groep ontdekte hij zowaar zijn vroegere dienstmakker Joop Huisman.

"De Watermannen" behoorden tot de eerste troepen, die via Malakka in Indië werden ingezet om "Orde en Vrede" te herstellen.

Genoemde foto beschreef het groepje, terwijl een kaartspel aan de gang was; niemand merkte dat de foto genomen werd, zo boelend was het spel op dat moment. Natuurlijk kocht Marinus het boekje als herinnering aan zijn dienstitijd. Zijn enthousiasme over deze vondst werd gedeeld met een andere dienstmaat in Amsterdam, die via een ander wist hoe in contact te komen met Joop Huisman.

En zo kwam het contact tot stand; het corresponderen, telefoneren en daarbij vertellen over de belevenissen uit de dienstitijd tussen twee lang verloren vrienden. Je kunt wel zeggen: een "Happy End".

Een volgende anekdote over het kaartspel wat op de foto werd afgebeeld;

Mijn hele leven klaagde ik altijd, dat ik nooit iets won. Zij het voor plezier of voor een liefdadig doel of zelfs een lotje trekken voor een vrijstelling van wacht; het pakte altijd in mijn nadeel uit.

Maar op de dag dat de bewuste foto werd genomen voelde ik dat het geluk mij gunstig gezind zou zijn. Mijn zelfvertrouwen groeide met de minuut en ik voelde me zo zeker van mijn toekomstig geluk, dat ik met veel bravoure mijn gehele bezit aan sigaretten inzette. Dit keer zou het alles of niets worden.

Ik zal u maar niet verklappen hoe het spel uiteindelijk eindigde, maar ik ben toen wel gestopt met roken!

*J. Huisman, vice-voorzitter
Hamilton (Canada)*

Drenthe/Groningen

Secr. *J. Plat*
Sassenbergen 71
9531 GW Borger
Tel. 0599-235666
E-mail: jplat476@freeler.nl

Elke afdeling heeft de laatste bijeenkomst gehad. In elke "Sobat" hebben wij steeds weer genoemd bij wie, waar en wat er te doen zou zijn. Elke afdelingsbestuur heeft daarvoor steeds maar weer haar uiterste best gedaan en we houden er niet van om steeds maar weer te vertellen over activiteiten die enkele maanden geleden gehouden zijn. De toegestane ruimte laat dat niet toe en wij vinden het belangrijker de ruimte te vullen met activiteiten die staan te gebeuren. We willen en mogen geen enkele afdeling iets te kort doen, want we weten heel goed hoe de bestuurders van die afdelingen steeds maar weer een uiterste krachtsinspanning moet leveren om u een gezellige middag te bezorgen. Maar toch moeten we nog even terug kijken op de bijeenkomst van 3 april j.l. in Stuifzand van de afdeling Hoogeveen. Deze afdeling heeft op deze middag in een bomvolle zaal haar 12½-jarige jubileum gevierd en dat moet toch nog even vermeld worden, dachten we. Het is door de voorzitter van het provinci-

aal bestuur mondeling gedaan deze middag, maar ook vanuit deze rubriek nogmaals van harte gefeliciteerd. Na de opening van de wnd. voorz. dhr. Giethoorn heeft de penningm. dhr. Strijker ons de geschiedenis van de afdeling naar voren gehaald en echt nog eens een lans gebroken voor onze VOMI vereniging. We werden getraakteerd en de middag werd verder opgevuld door een zeer goed en heel leuk gezelschap. Al met al een zeer geslaagde middag. Nu maar weer op naar het volgende lustrum.

Ook nog maar even vermelden dat de afd. Assen in de melmaand met een bus voor 70 personen een toer-ocht heeft gemaakt met als hoofddoel "Bronbeek" in Arnhem. Vast en zeker een heel plezierige dag geweest.

25 april het Veteranencafé (soos) in café "Marktzicht" te Assen. Een hele gezellige middag gehad en u moet daar toch beslist eens naar toe als u nog niet tot de vaste bezoekers behoort. De eerstvolgende middag hoort u nog wel een volgende keer. Nog een laatste herinnering aan de Landelijke Veteranendag in Dalen op zaterdag 5 juli a.s. Het kan nu nog beste mensen, maak er eens een uitstapje van en u zult zien hoe gezellig het op de Pasar Baru in Dalen is. Vergeet niet even bij de VOMI-stand langs te komen. Altijd prettig om velen van u daar even te ontmoeten. De afd. Z.O.-Drenthe, onder leiding van Anneke v.d. Vis, weet de stand altijd een bijzonder tintje mee te geven.

U gaat verder met uw vakantie en het prov. Bestuur gaat zich nog even bezig houden met de opening van het nieuwe seizoen na de zomerperiode. We hebben het dan over de Veteranendagen. Dit jaar op 24 en 25 september in de Joh. Post kazerne te Havelte en op 30 oktober in de JWF kazerne te Assen. We zullen proberen u weer wat gezellige dagen voor te schotelen.

In augustus komt de uitnodiging bij u in de brievenbus en we hopen van uw kant dan op een snelle reactie. Tot slot nog even een diepe zucht van de penningmeester.

Er zijn nog steeds leden onder ons die vergeten zijn om hun contributie voor 2003 over te maken. Jammer en erg vervelend voor dhr. Vos. Doe hem een plezier en reageer gelijk op het herinneringsbriefje dat u de afgelopen weken van hem gehad heeft. Let wel, natuurlijk alleen als u tot de categorie "vergeten betalers" hoort. Hij is ook maar iemand die als vrijwilliger zijn vrije tijd in het

werk van onze vereniging steekt en dat mag toch wel gewaardeerd worden in het nakomen van de vastgestelde regels. Zijn telefoon-nummer is: 0592-372059.

J. Plat.

Flevoland

Secr. Woestduinlaan 97
3941 XG Doorn
Te./Fax 0343-420606
Mobiel: 06-51185814

12 april j.l. was onze laatste bijeenkomst, nog steeds in onze vertrouwde Tangsi "Kolkzicht", maar helaas met een beperkte opkomst. Buiten de gevorderde leeftijd van vele "deugnieten" liggen hier vele oorzaken aan ten grondslag, welke al eerder ter sprake gebracht zijn, edoch tot op heden zonder respons! Ondanks de kleine ploeg was de stemming er niet minder om, verliep alles naar wens en Smaakte de loempia weer prima, het was kort maar hevig. Voor de goede orde "deugnieten" is schertsend bedoeld, dit voor de sobats met zeer lange tenen, namens een sobat zonder tenen. Er zijn nog altijd een twintigtal sobats die hun contributie moeten voldoen, lukt dat even lui? Anders mochten wij de toezending van "Sobat" stop zetten, want ook de financiële spoeling wordt dunner.

Friesland

Secr. Drostlaan 68
Tel. 0527-616717
E-mail: h.j.leeman@hccnet.nl

Ledenvergadering

Ons verenigingsseizoen is, zoals gebruikelijk, afgesloten met de ledenvergadering in april j.l. Door de internationale situatie konden we deze keer geen gebruik maken van de ruimte op de vliegbasis en hebben we gekozen voor zalencentrum "t Haske" te Joure. We waren aanvankelijk bang dat deze nieuwe locatie minder belangstelling zou trekken, maar daarbij hebben we ons toch vergist in de trouw van onze sobats. De voorzitter kon een goed gevulde zaal welkom heten. In het bestuur waren de heren Swart en Pols aftredend. Er waren geen tegenkandidaten (en die zijn er zolang we bestaan ook nog nooit

geweest) en daarom zijn wij blij dat Swart en Pols hun functie willen voortzetten, waarmee de vergadering akkoord ging.

Als nieuw lid van het bestuur werd dhr. E. Moorlag gekozen.

In de kascommissie nam de heer Kingma na drie jaar, onder dankzegging voor de verleende diensten, afscheid. Sobat Nieuwenhuis te Oppenhuizen was bereid om de opengevallen plaats in te nemen. Het bestuur deed verder een oproep aan de aanwezigen om suggesties aan te dragen voor de invulling van de regio-bijeenkomsten, een elk jaar terugkerend probleem. Er zijn wel geschikte videobanden, maar om die af te spelen is kostbare apparatuur nodig (ook om te huren kostbaar) en daarvoor ontbreken de financiën. Er kwamen een aantal suggesties, maar voor ons doel minder goed bruikbaar.

Het ledental daalde voor het eerst, al was het minimaal (met 1 lid) en dat is voornamelijk te danken aan het feit dat de meeste weduwen lid blijven. Ook waren er weer een aantal leden die hun contributie niet betaalden en ook na een aanmaning niets van zich lieten horen. Zij vormden een extra kostenpost voor de vereniging. Een deel van de contributie, waarvan o.a. het abonnement van de "Sobat" wordt betaald, moest wel worden afgedragen.

Volgend seizoen

De data voor de bijeenkomsten in het volgend seizoen zijn als volgt samengesteld:

- 27-08-2003 Herdenking Rengerspark te Leeuwarden,
 - 11-09-2003 Weduwenbijeenkomst op de Vliegbasis te Leeuwarden.
 - 21-10-2003 Regiobijeenkomst in de "Nije Warf" te Wouterswoude.
 - 18-11-2003 Regiobijeenkomst in "De Klink" te Koudum.
 - 20-01-2004 Regiobijeenkomst in "t Haske" te Joure.
 - 11-02-2004 Regiobijeenkomst op de vliegbasis te Leeuwarden.
 - 11-03-2004 Regiobijeenkomst in "Ons Huis" te Sint Annaparochie.
 - 12-04-2004 Ledenvergadering op de vliegbasis te Leeuwarden.
- Dit is een voorlopige planning. Komen er veranderingen dan hoort u dat van ons.

Tot slot wensen we ieder een goede zomer toe, met een extra groet aan onze zieke sobats. Van het bestuur is er altijd in de komende tijd wel iemand bereikbaar als dat nodig is.

Henk Leeman.

Limburg

G.J. Heijnen
Napoleonsweg 63
6086 AC Neer
Tel. 0475-593294

Op 15 april 2003 heeft de jaarvergadering plaats gevonden in het "Herteheijm" te Herten. Er waren ongeveer 100 personen aanwezig in een, mogen we stellen, bijzonder prettige sfeer. Ook onze voorzitter May Everhartz nam weer deel, hetgeen door iedereen zeer op prijs werd gesteld. Hij opende dan ook de vergadering, waarna hij het woord gaf aan de vice-voorzitter Theo Maas. Het is voor May nog te vermoeiend om een hele vergadering te leiden. Maar hij is er weer, daar gaat het om. May van harte beterschap.

Nadat de verslagen van secretaris, penningmeester, kascontrolecommissie en sociaal-commissaris waren goedgekeurd, werd er gepauzeerd. In de pauze werden, zoals gebruikelijk, lootjes verkocht om de kosten te bestrijden, die toch aan iedere bijeenkomst verbonden zijn. Na de pauze werd de bijeenkomst voortgezet onder het genot van warme hapjes.

De bestuursleden Sief Otten en Harry Dols waren aftredend, maar herkiesbaar en zitten dus weer voor een nieuwe periode in hun functies. Tevens werd een beroep gedaan op de aanwezigen om zich voor een bestuursfunctie beschikbaar te stellen. Hiervoor meldde zich sobat G.J. Heijnen uit Neer, die bij acclamatie in het bestuur werd opgenomen. Hij zal de functie van secretaris gaan vervullen. Wij wensen hem van harte welkom.

Sobat Drs. Aristides Witlox hield nog een gedegen betoog naar aanleiding van de dissertatie van mev. Dr. Stephanie Scagliola "Last van de oorlog". Hiernaar werd met veel aandacht geluisterd. Vervolgens werd hierover nog gediscussieerd.

Activiteiten

Wij vestigen nogmaals uw aandacht op:
04-07-2003: Reünie in de kazerne te Weert
Bestuursamenstelling:
Sociaal-commissaris:
H.J.A. Dols; Heerlenerweg 49, 6132 CL Sittard. Tel. 046-4521316
Voorzitter:
M.J.G. Everhartz, Vivaldistr. 27, 6461 NB Kerkrade. Tel. 045-5410512

Secretaris:
G.J. Heijnen, Napoleonsweg 63,
6086 AC Neer. Tel. 0475-593294
Vice-voorz./ 2e penningm.:
Th. Maas, Puccinplein 7, 6371 LV
Landgraaf. Tel. 045-5327394
Penningmeester:
G.J.G. Otten, Brandhofstr. 20, 6372
KC Landgraaf. Tel. 045-5315351

Contactpersonen

G. van Crooy, Regentessenstr. 38,
5912 KD Venlo. Tel. 077-3514717
M. Peeters, Eikenstr. 25, 5922-CB
Venlo. Tel. 077-3827510
F. Coopmans, Muntstr. 128, 5951 LW
Tegelen. Tel. 077-3733361
P. Smits, Batavierenstr. 1, 6004 BR
Weert. Tel. 0495-532616
W. Ubben, Odiliaplein 4, 6174 RL
Sweijkhuizen/Schinnen. Tel. 046-
4431058
J. Huntokerslag, Hoolstr. 55, 6191
TW Beek (L.). Tel. 046-4371990
B. Leclercq, Recessenplein 50 d,
6218 VG Maastricht. Tel. 043-
3473062
J. Bodeller, P. Honeestr. 4, 6414 BW
Heerlen. Tel. 045-5212227.

Th. Maas

Noord Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham
De Kraan 60
5056 EC Berkel Enschoot
tel. 013-5400318/fax 013-5400381
E-mail: j.van.derham@veteranen.nl

Bijeenkomst in Dussen

Op 21 maart was er weer een gezellige en geslaagde middag in "De Koppelpaarden", waar we al vele jaren komen.

Toch bleek het weer mogelijk om ook hier nog nieuwe leden in te schrijven. Het systeem van persoonlijke uitnodigingen aan niet-leden blijkt steeds succesvoller te worden. Ook al zal de veerpont wellicht niet meer gratis zijn; wij hopen in Dussen nog lang te kunnen komen.

Bijeenkomst in Hooge Mierde

Nog nooit hadden we hier een bijeenkomst gehouden. De eigenaar van café/zaal "De Bijenkorf" is lid van de VOMI en tevens eigenaar van het privé-museum "de bewogen jaren 1939-1950", met uniformen, documenten en gebruiksvoorwerpen, ook uit onze Indiëjaren. Onze voorzitter had nog een kleine

bijdrage voor de collectie en een VOMI-lid uit het Land van Heusden en Altena bracht uit de nalatenschap van een sobat een flink aantal interessante artikelen mee.

In de zaal was een origineel lampatje met klamboe opgesteld. De bezoekers waren deze middag uit de verre omgeving gekomen en hun aantal was bepaald niet gering. Ook hier weer aanmelding van nieuwe leden. Het kan toch nog!

Draaginsigne Gewonden

Van R. naar L.: dhr. P. Rodijnen, dhr. Wim van Rooij (voorz. VOMI Noord-Brabant Oost) en Mevr. van der Born (van het V.I.).

Door de burgemeester van Oss, dhr. Herman Nitsie werd op 16 april in het gemeentehuis het Draaginsigne Gewonden uitgereikt aan het VOMI-lid F. van Rodijnen van het 5e bataljon Prinses Irene Brigade uit Berghem.

Bij deze gelegenheid waren zijn familie, inclusief kleinkinderen, in grote kring aanwezig. Ook de Stichting Dienstverlening Veteranen, alsmede 2 leden van ons bestuur. Onze voorzitter hield een korte toespraak. Hij benadrukte de betekenis van de uitgereikte medaille voor betrokkene en het belang van een vertegenwoordiging van Indiëgangers, in dit geval de VOMI, waardoor men zich gesteund voelt door vrienden. Hij overhandigde een attentie namens ons allen.

Reünie in Oirschot

Voor deze 8e reünie hadden zich ca. 400 personen ingeschreven. Het weer was stralend, de sfeer was als vanouds in de Kempenzalen van de Legerplaats Oirschot. De ontvangst was met koffie en vlaai en een pak-

Een overzicht van een gedeelte van de volle zaal.

ketje consumptiebonnen, loten en een presentje.

Er waren diverse stands aanwezig, waaronder die van de S.D.V. met Gerrit Vink en zoals uit onderstaande foto blijkt de stand van de Sociale Zorg van VOMI-Nederland

De stand van de Persch Sociale Zorg van VOMI Nederland

met Leen van Eijck en zijn echtgenote.

De voorstelling in de bioscoopzaal vóór de maaltijd viel in de smaak, maar doordat er in 2 ploegen moest worden gegeten, liep het iets anders dan gepland.

Even wachten in het mooie weer leverde gelukkig niet al te veel problemen op. De maaltijd was "aangekleed" met wat extra's en smaakte goed en om half drie was iedereen

weer terug in de zaal. De loten waren geheel uitverkocht en er waren ook dit keer weer veel aantrekkelijke prijzen te winnen, zoals koffiezetapparaten, broodroosters, tostiapparaten, kruimeldieven, elektrische wekkers enz. enz. Voldaan ging men aan het eind van de middag huiswaarts, ook het bestuur, maar wel vermocid!

Reünie in Hilvarenbeek

Ons bestuur was uitgenodigd op de allerlaatste reünie van het onderdeel 2-15 R.I., waarbij wij, op verzoek, een videovoortelling verzorgden. Wij hebben dit graag voor "de Blijvertjes" gedaan. Het stemt toch weemoedig, als veel persoonlijke contacten afgesloten moeten worden door ouderdoms- en mobiliteitsproblemen.

Ca. 60 personen van 2-15 R.I. hebben "het licht uitgedaan". Het gaat hen allen goed.

Jaarvergadering in Eindhoven

Op 24 april werden in de zaal van het "Genderdal" allereerst onze 64 overledenen van 2002 herdacht en alle sobats, die momenteel door ziekte in een moeilijke situatie verkeren.

Er werd verslag gedaan van het afgelopen jaar. De penningmeester (A. Pennings) werd herkozen en kreeg van de kascommissie en de vergadering de goedkeuring voor zijn administratieve werkzaamheden. Onze assisterende dames gingen regelmatig rond met een lekker hapje, zodat deze middag ook nog een gezellig aspect had.

J. van der Ham

Noord Brabant West

Secr. J.A. de Bruijn
Schulvenoord 89
4707 XN Roosendaal
Tel. 0165-551214
E-mail: j.de.bruijn@home.nl

Bijeenkomst te Zevenbergen

Op dinsdag 18 maart j.l. hielden wij onze bijeenkomst in Zevenbergen.

Er werd deelgenomen door 117 personen, waarvan 35 dames.

Ook deze bijeenkomst was als vanouds heel gezellig, gepaard gaande met een loterij, een heerlijk hapje en drankje.

Dank zij de medewerkers die met

hun inzet deze bijeenkomst mede hebben doen slagen.

Programma in het najaar.

Woensdag 20 augustus: Zaal Restaurant Rozenoord, Beukenlaan 14 te Bergen op Zoom.

Woensdag 17 september: Zaal Marktzicht, Markt 10 te Prinsenbeek.

Zaterdag 27 september: Zaal 't Veerhuis, Veerkensweg 22 te Oud-Gastel (12½-jarig jubileumfeest)

Dinsdag 14 oktober: Zaal Aarts, Stationsstr. 37 te Zevenbergen.

Dinsdag 18 november: Zaal Kerkzicht, O.L. Vrouwestr. 110 te Zegge.

Dinsdag 16 december: Zaal Aarts, Stationsstr. 37 te Zevenbergen (Kerstmaaltijd)

Noteer deze data alvast in uw agenda!

Van de penningmeester

Op het tijdstip van de sluitingsdatum voor inlevering van de copij voor deze "Sobat", hebben enkele leden hun contributie voor het jaar 2003 nog niet betaald. Vergeten? Op onze leeftijd vergeten we allemaal wel eens wat, doch in dit geval zou ik u vriendelijk willen verzoeken de pen ter hand te nemen en de door u ontvangen euro-acceptgiro verder in te vullen en te verzenden. Namens het bestuur dank voor uw welwillende medewerking.

Algemene Ledenvergadering 2003

Op donderdag 1 mei j.l. heeft de Algemene Ledenvergadering 2003 plaats gevonden in zaal Koch te Kruisland. Er waren totaal 251 personen aanwezig, waarvan 99 dames.

Om 10.30 uur verwelkomde de voorzitter onze sobats met hun dames en ging daarna over tot de herdenking van de 51 sobats, waarvan wij in 2002 en de 9 sobats tot heden (01-05-2003) een overlijdensbericht hadden ontvangen.

In zijn openingswoord verwelkomde hij de leden alsmede de genodigden, dhr. Te Walvaart, bestuurslid VOMI-NL, J. Zwaan, lid redactiecommissie en G. Vink van het Veteranen Instituut.

In zijn korte terugblik over het afgelopen jaar memoreerde hij onze druk bezochte bijeenkomsten met in het bijzonder dat zoveel dames die bijeenkomsten bijwoonden, dat de samenwerking binnen onze vereniging zeer goed was en dus samenlevat was het weer een goed jaar. Tot slot dankte hij alle medewerkers

binnen onze vereniging, inclusief de bestuursleden voor hun inzet in het afgelopen jaar.

De statutair aftredende bestuursleden, de heren P. Looyen en P. Welten, die zich beiden herkiesbaar hadden gesteld werden met algemene stemmen herkozen.

Na de pauze werd bij verrassing bij sobat M. van Aalten uit Breda het Nieuw-Guinea Herinneringskruis opgespeld.

Aansluitend sprak dhr. P. te Walvaart de vergadering toe omtrent de vernieuwde statuten en doelstelling van VOMI-NL. Na zijn toespraak ontving hij een spontaan applaus voor zijn duidelijke uitleg.

Kort na de middag genoten allen van een voortreffelijke en vooral goed verzorgde Brabantse koffietafel, die daarna werd opgeluisterd door een organist, die de gehele middag voor gezellige klanken zorgde. Tevens werden velen door een goochelaar op het verkeerde been gezet.

Het was wederom niet alleen een vruchtbare vergadering maar vooral weer een fantastische dag, die door de inmiddels bekende loterij werd afgesloten om 16.30 uur. Omstreeks 17.00 uur gingen allen tevreden huiswaarts.

Enige verzoeken van uw bestuur

Als er in uw situatie een adres- of telefoonwijziging verandert, meldt u dit dan zo spoedig mogelijk aan uw eigen secretariaat en NIET aan het secretariaat van VOMI-NL.

Als er een lid van onze vereniging in uw woonomgeving ziek thuis, in een ziekenhuis verblijft of overleden is, meldt dit dan ook zo spoedig mogelijk aan onze waarnemend Sociaal Commissaris, dhr. P. van Looyen, of bij één der bestuursleden.

Wij verzoeken u dit om zowel u als uw familie, indien gewenst, zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. Heeft u copij voor de "Sobat", dan dient u dit bij uw eigen secretariaat in te leveren en NIET bij de redactie van de "Sobat".

Brieven redactioneel gericht kunt u rechtstreeks versturen. Dit op uiterlijk verzoek van de redactie van de "Sobat".

Wij rekenen op uw medewerking.

Jac. De Bruijn.

Overijssel

Secr. H. Vos
Dr. v.d. Zandestr. 57
7545 EJ Enschede
Tel. 053-4313859

Alg. ledenvergadering

Op 24 april j.l. hebben wij onze algemene ledenvergadering gehouden in het café-restaurant "Koerkamp" in Lettele.

Voor aanvang van de vergadering werd, zoals gebruikelijk, een ogenblik stilte gevraagd voor de sobats die niet meer onder ons zijn.

Enkele punten die de aandacht van de leden verdienen zijn o.a.:

De samenwerking met de Bond van Wapenbroeders, wat steeds een vastere vorm aanneemt.

Zo is besloten, met instemming van de aanwezige leden, om naast de gezamenlijke herdenkingen die reeds worden georganiseerd door beide verenigingen, de leden wederzijds uit te nodigen voor de bijeenkomsten.

Zo zullen op 27 mei een twintigtal leden van VOMI Overijssel een bijeenkomst bijwonen van de Bond van Wapenbroeders in Wezep.

Met instemming van de aanwezige leden is het bestuur uitgebreid tot 8 personen. Dhr. Diepen uit Heino heeft zich beschikbaar gesteld deel uit te maken van het bestuur. Zo kunnen de werkzaamheden nog beter gespreid worden.

Bijeenkomsten

Deze werden voor het tweede halfjaar van 2003 als volgt bekend vastgesteld:

Woensdag 17 sept. 2003: "Zaal Mulder", Gramsbergerweg 68 te Hardenberg.

Entertainment: Janna van den Berg, vertellende kunstenaar. (2 maal 45 min.)

Woensdag 29 okt. 2003: "Zalencentrum de Haverkamp", stationstr.28, Markelo.

Entertainment: Hr. Huttinga, Jachttopziener in de Koninklijke Houtvesterij "Het Loo", Dia-serie "Gekroond Wild" (70 min.)

Woensdag 26 nov. 2003: Café-Restaurant "De Koerkamp" te Lettele.

Entertainment: Het Shantykoor "Op Koers", ± 30 zangers en 2 accordeonisten.

LET OP: Alle bijeenkomsten vangen aan om 14.00 uur en er wordt tevens een verloting gehouden. De bijeenkomsten voor het eerste

halfjaar van 2004 worden in de eerstvolgende "Sobat" bekend gemaakt.

H. Vos.

Van de Sociale commissie

Het was vroeg dag voor die sobats die al of niet met hun aanhang op woensdag 9 april j.l. met de bus naar Den Helder vertrokken om een bezoek te brengen aan de Joost Dorlein kazerne van het Amfibisch-opleidingskamp van het korps Mariniers op het eiland Texel.

We werden om 10.00 uur in de veerhaven 't Horntje op Texel verwacht, waar we met 2 landingsboten werden opgehaald door onze gastheren. We werden welkom geheten door de Commandant van de kazerne onder het genot van een kopje koffie met de befaamde cake.

Na de begroting en enig uitleg door de 1e officier over de opleidingen in deze kazerne, werden we rondgeleid over het terrein en bezochten o.a. de botenloods en de droogkamers voor de duikerpakken. Na de rondleiding kregen we een voortreffelijke nasihap aangeboden. Alle eer aan het keukenpersoneel, het was uitmuntend.

Na de middag was er de mogelijkheid om een boottocht te maken met de landingsboten. Ook kon een tocht met de snelle rubberboten worden gemaakt, waar veel liefhebberij voor was. Met de landingsboten werden enkele landingen uitgevoerd, waartoe de boten op het strand werden gezet.

Na enkele alcoholische versnaperingen en een afscheidspeech van de Cdt., werd om 16.00 uur de reis naar Overijssel weer aanvaard. Het was een leuke dag bij de Mariniers van Texel, waarin ook het weer een groot aandeel had.

J. Oldenbeewing (Soc. Comm.)

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens
Chico Mendessstr. 67
3573 AW Utrecht
Tel./fax: 030-2716895
E-mail: sobatam@uwnet.nl

De klappen vallen nu wel erg dichtbij, want in ons bestuur is onze sobat Herman van Opstal overleden in de leeftijd van 76 jaar. Hij was al een tijdje aan het kwakkelen, maar bleef de vergaderingen trouw bezoeken. Een verlies voor onze vereniging.

Het erepeloton

Ook sobat Jan Achterberg is ons ontvallen en onder grote belangstelling is hij in Zeist in het familiegraf bijgezet.

Op verzoek van de kinderen hebben wij een erepeloton gevormd en hem naar zijn laatste rustplaats mogen begeleiden. Dit werd erg gewaardeerd en gaf ons ook een fijn gevoel.

En of het nog niet voldoende was, kwam ook nog het bericht dat de tweede secretaris, Chris Sanders, ernstig ziek was geworden.

Dit allemaal vlak voor de ledenvergadering en de reünie in mei. We hopen dat de ledenvergadering uitkomst biedt en er mensen zullen zijn die een functie willen aanvaarden.

Er is een verzoek binnen gekomen, of de herdenking bij het Indiëmonument niet kan plaats vinden op 4 mei in plaats van in december. Het monument is tot stand gekomen in samenwerking met de Bond van Wapenbroeders, Mariniers, VOMI en Avom. Dit onder de naam van "Stichting Indië Monument Utrecht". Deze vraag zal doorgegeven worden aan het bestuur van de Stichting. In de Algemene Ledenvergadering van VOMI Nederland is besloten dat alle ingezonden stukken voor ons blad "Sobat" via de secretarissen van de aangesloten verenigingen zullen lopen.

Voor het erepeloton in Wageningen hebben zich 18 sobat's gemeld bij de 2e voorzitter, dhr. J. Braakman. Nu het vakantie seizoen weer aanbreekt wens ik u namens het bestuur alvast veel zonnige dagen toe.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. H.G. de Ruygt
Klein Haversteeg 27
6717 GZ Ede
Tel. 0318-690510

Jaarvergadering

Deze vergadering werd gehouden in het AMT te Stroe en is weer achter de rug. De opkomst was matig en dat is jammer. Als bestuur hopen wij altijd een zo groot mogelijke opkomst. De sfeer was goed en het was verder een gezellige middag. Na de vergadering is er weer een verloting gehouden en verschillende sobats gingen met een prijsje naar huis. Ook was er voor het bestuur een positief bericht, want twee sobats hebben zich opgegeven om zitting te nemen in het bestuur. Zij werden voorgesteld aan de vergadering en werden met algemene stemmen aangenomen. Het zijn de sobats J.J. Nieuwenburg en E.R. Kiers, waarvan sobat Kiers zich beschikbaar stelde voor de functie van notulist.

Wij hebben nu weer een behoorlijk aantal bestuursleden en hopen de sobats nog beter van dienst te kunnen zijn. Het enige wat wij nog missen is een sociaal commissaris. Wij hopen dat er in de naaste toekomst toch nog iemand naar voren komt die deze functie wil en kan vervullen.

Bestuur

Het bestuur ziet er nu als volgt uit: Voorzitter; J. Hoewelaken, tel. 0318-614558.

Secretaris; H.G. de Ruygt, tel. 0318-690510.

Penningm.; H.W. van de Bospoort, tel. 0318-632206.

Notulist; E.R. Kiers, tel. 0318-632858

Sociaal medewerker; R. Alblas, tel. 0318-483339

Bestuurslid; J.J. Nieuwenburg, tel. 0341-413457.

Op 25 maart is ons ontvallen de oud- en ere-voorzitter van VOMI De Veluwe. Hij is voor de vereniging van grote betekenis geweest. Hij was een stuwende kracht die altijd klaar stond voor de vereniging, maar ook klaar stond voor de sobats, die hij helpen kon, met voor problemen dan ook. Hij was er.

Bij zijn begrafenis in Harderwijk waren veel bezoekers, waaronder veel sobats van de diverse afdelin-

gen. Het was een indrukwekkende plechtigheid. Zijn kinderen en kleinkinderen herdachten hun vader en opa op een zeer waardige wijze. Het bestuur van VOMI Nederland was zowel bij de plechtigheid in de kerk als op de begraafplaats om Van Gunst de laatste eer te bewijzen. Wij wensen Mevr. van Gunst en de familie veel sterkte om dit verlies te verwerken.

In het afgelopen jaar zijn er 15 sobats overleden, waarvan 2 weduwen van overleden sobats. Wij wensen de nabestaanden veel sterkte toe.

Er zijn een aantal opzeggingen geweest. Zij hadden, volgens hen, te weinig contact met de rest van de sobats.

Er hebben zich toch ook nog twee nieuwe leden aangemeld. Hartelijk welkom. Het bestuur hoopt dat zij veel plezier mogen beleven in onze vereniging.

Bij de laatste vergadering met het bestuur van VOMI Nederland in Doorn zijn er door de diverse verenigingen veel postzegels meegebracht. Bedankt hiervoor. Deze zegels worden door Joyce Stramrood weer verwerkt en de opbrengst gaat dan weer naar het Sociaal Fonds. Daar is het geld hard nodig. Dus hoe meer zegels er beschikbaar worden gesteld, des te beter is het voor de betreffende kas. Tot slot wensen wij de sobats nog plezierige middagen toe met de bijeenkomsten die wij dit jaar nog te goed hebben. Wij hopen dan op een grote opkomst.

H.G. de Ruygt.

Zeeland

Secr. J. Kloet
Laan van de Barbestein 8
4451 AH Heinkenszand
Tel. 0113-561738

Onthulling Monument Tholen

Op 26 april j.l. was voor VOMI Zeeland een bijzondere dag met de onthulling van de plaquette op de Vossemerse Poort te Tholen. Thans is Zeeland rond met het vernoemen van de gesneuvelden in voormalig Ned. Oost-Indië en Nieuw-Guinea. Het bestaande monument te Tholen,

dat overigens gehandhaafd bleef, maar flink is uitgebreid en in harmonie is aangepast bij het bestaan, is geworden tot een monument om er bij samen te komen voor openlijk eerbetoon voor de voorbije jonge levens die werden opgeofferd voor "Orde en Vrede" in voormalig Ned. Oost-Indië. Deze verdienen immers een blijvende waardige herdenking.

De dienst in de kerk en de kranstegging zijn voor ons belangrijke momenten. Je kunt er nu zo maar eventjes naar toe gaan. Het doet niet alleen recht aan de jongens die niet teruggekeerd zijn, maar ook aan hun nabestaanden. Vanaf nu is met de naam op de plaquette hun dierbare teruggekomen en is het mogelijk op elk tijdstip bij het zien van zijn naam hem te herdenken. Een uitgebreid verslag met enkele foto's kunt u elders in deze "Sobat" lezen.

Meerdaagse reis

De inschrijving heeft plaats gehad. De keuze is gevallen op de Elzas-Vogezes, 37 deelnemers vertrekken op 7 juli a.s.

J. Kloet

Zuid Holland Noord

Secr. J.W. de Jong
Merellaan 247
3145 EJ Maassluis
Tel. 010-5927786
E-mail: juwjong@kabelfoon.nl

Bestuur

Op 4 april j.l. werd de Alg. Ledenvergadering in Maassluis gehouden. Met een opkomst van 78 leden en een geanimeerde vlotte vergadering kijkt het bestuur met voldoening terug op deze belangrijke vergadering.

Belangrijk, omdat een wijziging van de statuten op de agenda stond en omdat de huidige voorzitter de heer Weijts, na 10 jaar te kennen had gegeven de voorzittershamer te willen overdragen.

De wijziging van de statuten werd met 71 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 4 onthoudingen aangenomen, waardoor andere veteranen, zoals oud-militairen, ook toegang kunnen krijgen tot onze vereniging. Uiteraard zullen de gewijzigde statuten voorgelegd worden aan een notaris, doch hierop wordt gewacht totdat de nieuwe statuten van VOMI Nederland bij een notaris gepas-

seerd zijn.

In de ontstane vacature van de heer Weijts had het bestuur de heer K.J. Rubingh voorgesteld.

Tegenkandidaten waren niet ingediend en de vergadering ging akkoord met de benoeming van de heer Rubingh. De aftredende bestuursleden, de heren De Jong, Kuyvenhoven en Bekking werden bij acclamatie in hun functie herbenoemd.

Het jaarverslag 2002, financieel verslag 2002 en de begroting 2003 werden, na korte toelichtingen, akkoord bevonden. De kascommissie had alle stukken in orde bevonden en de vergadering verleende décharge aan het bestuur voor het gevoerde financieel beleid 2002. Uiteraard werd ruime aandacht gegeven aan de scheidende voorzitter.

De heer Topée overhandigt het beeldje "Sawah Trapper" aan de heer Weijts.

De heer Topée memoreerde de verdiensten en betrokkenheid van de heer Weijts bij de realisatie van monumenten/gedenktekens en kon de vergadering meedelen dat de heer Weijts als coördinator zijn werk voor de realisatie van gedenktekens

zal voortzetten. Als herinnering en dank ontving de heer Weijts (zie foto) het beeldje "Sawah Trapper" op sokkel en met opschrift "10 jaar voorzitter mei 1993 - april 2003". Ook mev. Weijts werd bij dit afscheid betrokken door de heer Topée en ontving een boekje bloemen.

Regiobijeenkomsten

Het seizoen werd afgesloten met twee bijeenkomsten en wel op 10 april in Leiden en op 16 april in Nieuwkoop.

Regio Leiden zette zijn beste beentje voor door een rondvaart in Leiden te organiseren. Met een deelname van ruim 80 personen werd met 2 salonboten een rondvaart gemaakt door 3 singels en 2 grachten. Het zicht vanuit de boten maakte duidelijk welk een historie verbonden is aan Leiden. Na deze tocht was er een gezellig samenzijn in het "Koetshuis" met verloting. Een geslaagde middag met dank aan de organisatoren.

Ook in Nieuwkoop waren ruim 80 personen aanwezig die onder meer konden genieten van een heerlijke rijst/bami maaltijd, zoals gebruikelijk bereid door Leen en Lotti van Eijk. Twee jaar geleden werd er gevaren op de Nieuwkoopse plassen, deze keer was er een dia-presentatie over "De Schepping" met prachtige beelden. De aanwezige Pater v.d. Bol nam de gelegenheid waar een korte toespraak te houden waarbij hij de Paasgedachte betrok. De organisatie kan terugkijken op een geslaagde middag.

Koninklijke onderscheidingen

's-Morgens 29 april 2003, op een ongebruikelijk tijdstip voor een schouwburgbezoek, waren vele

Vertrek voor de rondvaart in Leiden.

mensen aanwezig in de Koninklijke Schouwburg te Den Haag, alwaar burgemeester Deetman aan 41 Hagenaars een Koninklijke onderscheiding uitreikte. Onder hen was het echtpaar Hofman. Beiden werden benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau voor hun vele en langdurig vrijwilligerswerk in de gehandicaptenzorg en bejaardenwerk. Bij Wim Hofman werd door de burgemeester nadrukkelijk vermeld zijn bestuurs-lidmaatschap en het zijn van Sociaal Commissaris van onze vereniging. Onze felicitaties gaan naar beiden uit en wij wensen, dat zij lang en in goede gezondheid met trots hun onderscheiding mogen dragen.

Op 29 april 2005 werd onze regio-vertegenwoordiger in de Bollenstreek, de heer P.P. Alders, benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

De heer Alders ontplooidde vanaf 1985 activiteiten op het terrein van de ouderenzorg, sport en lokaal historisch onderzoek. Hij was tevens één van de initiatiefnemers voor het Indië-monument in Noordwijk.

J.W. de Jong

Zuid Holland Zuid

In verband met het aftreden van dhr. H. Barmiento als secretaris van VOMI Zuid-Holland Zuid per 15 april 2005, is het postadres van het secretariaat gewijzigd en zal het bestuurslid Dhr. D. Mennens per genoemde datum ad interim fungeren. Het nieuwe adres is: VOMI Zuid-Holland Zuid, p/a Dhr. D. Mennens, Lijsterlaan 12, 3055 CH Rotterdam. Tel. 010-4188259. E-mail: d.mennens@zonnet.nl

Spijkensisse

Vomi Zuid-Holland Zuid heeft op donderdag 20 maart j.l. een contactmiddag belegd in Wijkcentrum Noord te Spijkensisse. Deze middag kwam in de plaats van de eerder aangekondigde contactmiddag op 18 maart in De Meerweide in Rotterdam-Lombardijen, die om technische reden helaas niet kon doorgaan.

De opkomst was deze keer niet zoals wij in Spijkensisse gewend zijn en wij kunnen slechts gaan gissen naar de oorzaak. Gaat de leeftijd wellicht parten spelen? Onze vice-voorzitter Henk Mergler heette alle aanwezigen welkom en in het bijzonder onze pianist van deze middag, John Verkroost. Hij heeft deze middag voor de muzikale omlijsting gezorgd met het spelen van voor velen bekende melodieën. Ook deze middag ontbrak de gebruikelijke verloting niet. Om ca. 16.15 uur kwam er een einde aan deze bijeenkomst, die voor velen weer een gezellige ontmoeting en leuke gesprekken met oude sobats betekende.

Ledenvergadering

De algemene ledenvergadering van VOMI Zuid-Holland Zuid werd dit jaar gehouden op dinsdag 15 april in zorgcentrum "Laurens" te Rotterdam-Ommoord en werd bezocht door ca. 100 leden.

Voorzitter Herman Schox opende de vergadering en in zijn openingswoord vermeldde hij o.a. de toekenning van de Divisiespeld van Verdienste van de 1 Divisie 7 December aan onze ere-voorzitter Ger de Jong, wegens zijn inzet voor de VOMI en de totstandkoming van monumenten voor onze in Indië omgekomen sobats.

Ook ons lid Ad Lagaay ontving de Divisiespeld wegens zijn verdiensten (Zie elders in dit blad)

De samenwerking van VOMI Zuid-Holland Zuid met de Bond van Wapenbroeders Gewest Zuid-Holland kreeg vorm en inhoud door de ondertekening van een Convenant op 1 mei j.l.

Harna vond de herdenking van de ons ontvallen leden in het afgelopen seizoen plaats door staande 1 minuut stilte te hunner nagedachtenis te houden.

Bij de ingekomen stukken was een brief van ons lid Guldemundt met de vraag hoe wij als bestuur de toekomst van de VOMI zien. Herman Schox heeft dit uitvoerig toegelicht, waarbij hij het werk van de z.g. commissie Bakker noemde, die veel denkwerk heeft verricht. Het jongste voorstel van deze commissie betekent een statutenwijziging van VOMI-NL en heeft als belangrijkste veran-

dering; toelaten van oud-militairen en jongere veteranen als lid van VOMI-NL. Als VOMI-ZHZ zien wij als onze doelgroep de Nieuw-Guineagangers, waarvan wij inmiddels al een aantal als lid hebben.

Herman Schox is om gezondheidsredenen genoodzaakt als voorzitter en bestuurslid af te treden en het bestuur heeft in Henk Mergler een waardige opvolger voor Herman gevonden. Herman gaf na zijn afscheidswoord de hamer over aan Henk Mergler, die vervolgens Herman een VOMI-wapenschild en een fraai boek over godsdiensten in Indonesië aanbood als aandenken. Ook Henk Barmiento nam afscheid als secretaris en bestuurslid wegens familie-omstandigheden. Dolf Mennens zal zijn werk ad interim overnemen tot er een nieuwe secretaris zich heeft gemeld. Henk, bedankt voor de prettige samenwerking met het bestuur en leden in de afgelopen jaren. Hij ontvangt als aandenken het VOMI wapenschild en de reeds jaren bij hem in gebruik zijnde computer.

Sjef Franken was als kandidaat-bestuurslid voorgesteld en heeft in deze vergadering zijn benoeming aanvaard. Zijn taken liggen op het terrein van de organisatie van regio-bijeenkomsten en Public Relations. Het financieel verslag 2002/begroting 2003 werd goedgekeurd met décharge aan het bestuur en onder dankzegging aan onze penningmeester voor het gevoerde beleid. De verslagen van de secretaris en de sociale commissie waren op de tafels beschikbaar en gaven geen aanleiding tot vragen.

Ger de Jong gaf een overzicht van de stand van zaken m.b.t. monumenten en herdenkingen.

In de rondvraag deelde Henk Mergler mee, dat voor de reünie Middelhamis zich intussen ca. 350 deelnemers hebben gemeld.

Verder zal het bestuur taken gaan delegeren aan regio vertegenwoordigers.

Tenslotte sluit Henk Mergler de vergadering en dankt een ieder voor zijn aanwezigheid, belangstelling en inbreng.

H. Barmiento.

Herdenking

Stichting Indië-Monument Friesland

Het bestuur van de Stichting Indië-Monument Friesland organiseert op woensdag 27 augustus 2003 in het "Rengerspark" te Leeuwarden de jaarlijkse herdenking van de uit Friesland afkomstige militairen, die in de periode 1945-1962 in Nederlands-Indië en/of Nieuw-Guinea zijn omgekomen. Deze herdenking begint om 19.00 uur en duurt ongeveer één uur.

Tijdens de plechtigheid wordt de herdenkingsrede uitgesproken door Pater drs. L.M. van der Bol, Legeraalmoezener in Nederlands-Indië in de periode 1949 en 1950. De declamatie wordt verzorgd door Mevr. A.G. Steenstra te Emmen. Muzikale medewerking wordt verleend door het Frysk Seniorenorkest.

De kranslegging wordt, zoals in vorige jaren, geopend door de overheid, waarna familieleden en/of nabestaanden, bloemen en/of kransen leggen aan de voet van het monument. Hierna volgen de diverse instanties. De plechtigheid wordt besloten met een defilé langs het monument.

waarbij de afzetting wordt gevormd door de erewacht van oud-strijders, onder commando van Lt. Kol. b.d. J.N. Blom.

Wij verwachten bij deze herdenking wederom een grote opkomst. Het bestuur draagt zorg voor voldoende zitplaatsen, maar u mag gerust uw eigen stoel meenemen. Op de locatie wordt ook gezorgd voor koffie/thee.

Alle zitplaatsen zijn vrij. Hierop gelden de volgende uitzonderingen:

1. De eerste rij stoelen is gereserveerd voor de sprekers en/of sprekers.
2. Voor zover nodig zijn van elke rij de twee buitenste stoelen gereserveerd voor hen die namens diverse organisaties een krans en/of bloemen zullen leggen. Eén en ander is bedoeld om dit onderdeel van de

plechtigheid zo ongestoord mogelijk te doen verlopen.

Organisaties die een krans willen leggen worden dringend verzocht dit vooraf tijdig te melden bij de secretaris van het bestuur, de heer J. Hoogsteen, Oosterein 14, 9291 GR te Kollum, telefoon 0511-451764. Niet tijdige melding kan leiden tot verstoring van dit onderdeel. Daarom doen wij een dringend beroep op uw medewerking in dezen.

Voor algemene informatie omtrent de herdenking kunt u zich eveneens wenden tot bovengenoemd adres.

Uw aanwezigheid wordt ten zeerste op prijs gesteld.

*Het bestuur van de Stichting Indië-Monument Friesland
J. Hoogsteen, secretaris*

Herdenkingsbijeenkomst op 15 augustus in Eersel

De Stichting Indië-veteranen gemeente Eersel organiseert, in samenwerking met de veteranen uit de gemeente Veldhoven, wederom een herdenkingsbijeenkomst op 15 augustus a.s. bij het vredesmonument in Eersel.

Alle veteranen uit de regio Kempenland worden hierbij uitgenodigd om samen met de Indische Nederlanders te herdenken, dat op 15 augustus 1945 Japan capituleerde en er een eind kwam aan de 2e Wereldoorlog.

Voor de Indische Nederlanders betekende dit tevens de bevrijding uit de Japanse internerings- en krijgsgevangenkampen.

Voor de Indië-veteranen was dit het begin van een jaren durende strijd om Orde en Vrede te brengen in een door de oorlog totaal ontrederd land.

Het programma is als volgt:

13.30 uur: Opening door de voorzitter van de Stichting Indië-veteranen gemeente Eersel.

13.40 uur: Voordracht door de voorzitter van de Indië-veteranen

gemeente Veldhoven.

13.45 uur: Overweging, uitgesproken door een Indische-Nederlander.

13.50 uur: Gedicht, voorgedragen door een familielid van één der omgekomen militairen.

13.55 uur: Korte toespraak namens de gemeentebesturen.

14.00 uur: Kranslegging door de diverse organisaties en familieleden.

14.10 uur: Signaal Taptoe, gevolgd door 2 minuten stilte, waarna het Wilhelmus wordt gespeeld.

Na afloop van de plechtigheid is er voor de veteranen gelegenheid om

deel te nemen aan een bezoek aan het opnieuw opgerichte Monument Kamp Vught.

De dag wordt afgesloten met een gezamenlijke koffietafel, waaraan u kunt deelnemen tegen betaling van 15 Euro per persoon (hierbij zijn de buskosten inbegrepen).

*Voor inlichtingen kan men zich wenden tot: A. v.d. Aalst,
Voortseweg 51 JC te Eersel.
Tel. 0497-512827*

Zeeuws-Vlaanderen

De Stichting Oost-Indië Monument Zeeuws-Vlaanderen houdt op vrijdag 29 augustus a.s. een herdenkingsdienst en aansluitende kranslegging bij het monument voor de 35 gesneuvelde Zeeuws-Vlaamse militairen in de periode 1945-1962 in Nederlands-Oost Indië en Nederlands Nieuw-Guinea. De herdenkingsdienst in de Goede Herderkerk aan de Nonnegrinselaan in Terneuzen begint om 13.45 uur.

Breda

Op donderdag 12 juni 2003 zal op het terrein van de Trip van Zoutlandkazerne te Breda de jaarlijkse herdenking plaats vinden bij het Indië-gedenkteken, waarop de namen staan vermeld van de 30 gesneuvelde/omgekomen Bredase/Oosterhoutse militairen. Ontvangst 13.00 uur; Aanvang herdenking 14.00 uur. Legitimatie is verplicht. Info: O. Methorst, Wilrijkstr. 53, 4826 GB Breda, Tel. 076-5876570.

Lijst nieuwe leden SOBAT

TITEL	NAAM	WOONPL	ONDERDEEL
DE HEER	AS H.H.N. van	SCHIEDAM	Kma NNG
DE HEER	BETOUW J.M. In de	VOLENDAM	Kma 05707
DE HEER	BEVEREN J.C. van	ZIERIKZEE	6-2 RI
DE HEER	BINK D.	LEIDEN	431 BI = GRG 7
DE HEER	BOSMANS P.	OIRSCHOT	6-2 RI
DE HEER	COLLIGNON H.W.J.J.	HOEVEN	436 BI
Mevr.	DEKKER - van VUGT L.J. den	MAARHEEZE	3-11 RI
DE HEER	DIELEMANS L.	ROTTERDAM	7 LLUA NNG
DE HEER	FRANKE J.H.	VALKENBURG ZH	MLD KM
Mevr.	GASTEL E. VAN	BREDA	
DE HEER	QUICHELAAR J.	HOOGVEEN	Kma 11181
DE HEER	HEEFTER J.	GOIRLE	1e Jagers
Mevr.	HUISZOOM - BRAUW F.	MIDDELBURG	
DE HEER	IERLAND J.A.F. van	TILBURG	Kma
DE HEER	JACOBSE G.A.	VLISSINGEN	5-5 RI
DE HEER	KEMPER H.J.	HOLLANDSCHEVELD	RS
DE HEER	KREMERS J.P.	WEERT	5-11 RI
DE HEER	LEGIUS C.	OIRSCHOT	6-2 RI = 402 BI
DE HEER	LEMMENS P.	HAPERT	5-6 RI
DE HEER	NIEMEYER A.M.	DEN HAAG	Kma
DE HEER	ROEFTEN P.	VENLO	Marbrig
DE HEER	ROOY H. van	OIRSCHOT	3e GRPI
Mevr.	SCHEPEN - RUNIA C. van	SINT ANNA PAROCHIE	
DE HEER	SMIT H. Ph.	NOORDWIJK	2e HupVa
DE HEER	SPIEGEL A. van de	SCHERPENISSE	1-4 RI OVW
DE HEER	STEENOVEN C. van	HENDRIK IDO AMBACHT	3-5 RI
DE HEER	SWAANS P.	OIRSCHOT	HKAG
DE HEER	TESSERS R.H.	KATWIJK	
DE HEER	VERHOEVE K.	PURMEREND	GRJ 6
DE HEER	VERWILLIGEN D.H.A.	BERKEL-ENSCHOT	St U-Brig
DE HEER	VOORT J.L. v.d.	OEGSTGEEST	Klu 322
DE HEER	WILLEMSE J.W.J.	RIDDERKERK	42 ZIB
DE HEER	WILLEMSSEN H.J.	HOORN	NNG Kma

Oproep: 2e secretaris

Het bestuur van VOMI roept kandidaten op voor de functie van

Tweede Secretaris

Deze neemt de volgende taken op zich:

- het verzorgen en verzenden van notulen, agenda's en vergaderstukken;
- het geven en bespreken van eventuele logistieke en organisatorische ondersteuning;
- het accuraat verzorgen van de opgave van deelnemers aan evenementen.

Voor deze boeiende functie vragen wij een enthousiaste kracht met kennis van zaken, ook van PC-gebruik en internet.

Reacties kunt u, liefst met c.v. en motivering, sturen naar de heer K.J. Orsel. Bij hem of M. Vis kunt u telefonisch ook nadere inlichtingen krijgen.

(Zie voor adressen het colofon, voor in dit blad).

Gedicht

Onderstaand gedicht is ingezonden door VOMI Noord-Holland en afgegeven door een dochter van één onzer sobats. Zij vertelde dat dit een gebedje is wat vroeger, toen haar broer in de Oost was, op school werd gebeden.

*Moeder ik ben moe gespeeld, en
vouw nu mijn handjes.
Ik kom hier bidden voor uw beeld.
Moeder zegen onze Jantjes. Onze
jongens in de Oost.
Geef hun sterkte, wees hun troost,
wees hun toevlucht in gevaren.
Wil hen voor hun moeders sparen.
Dat ze op een goede keer, ja met
vlag en winpel weer,
in behouden haven varen.*

Met gepaste eerbied brengen wij een laatste groet aan

Hendrik van Gunst Tzn.

Op 25 maart 2003 is Hendrik van Gunst, geboren op 22 november 1920 overleden en onder zeer grote belangstelling begraven op 29 maart 2003.

De gehouden uitvaartdienst in de Stadsdennenkerk te Harderwijk was zeer indrukwekkend.

Henk van Gunst had zijn uitvaart tot in de puntjes zelf geregeld. Zijn kinderen en kleinkinderen verleenden hieraan hun medewerking door op hun eigen manier hun dank en ervaringen naar voren te brengen in dichtvorm, waaruit bleek wat hun vader en opa voor hen had betekend. Ook werd hierbij duidelijk wat de grootste hobby van hem was, nl. zijn kinderen en kleinkinderen.

Henk van Gunst was één van de oprichters van VOMI Veluwe. Hij was van 1985 tot 1999 voorzitter. Bij zijn afscheid als voorzitter werd hij benoemd tot ere-voorzitter. Dit als dank voor al datgene wat hij gedaan had voor zowel VOMI Nederland als VOMI Veluwe.

Hij was drager van het Draaginsigne Gewonden en het Ereteken voor Orde en Vrede met drie gespen

Sobat Joop van Mieuwenburg sprak namens VOMI Veluwe een korte In Memoriam uit over het leven van Henk van Gunst, waarbij vier bestuursleden de erewacht vormden bij de baar.

Namens VOMI Nederland was als afgevaardigde aanwezig dhr. Grit en zijn echtgenote en verzorgde namens VOMI Nederland een bloemstuk, welke in de kerk werd afgegeven.

Verder waren diverse veteranen aanwezig van de diverse verenigingen waarvan Henk ook lid was.

Op de rouwbrief die zijn overlijden aankondigde stond:

**U ging zoals u was.
Dapper!**

Wij wensen zijn vrouw Amanah, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe bij het verwerken van dit verlies.

*Dat hij moge rusten in vrede
Samen met de andere sobats
Die reeds zijn heeggegaan.*

J. Hoevelaken.

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning!
Met meer leden meer kracht!*

fonds sociale zorg VOMI sociale VOMI

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterraut van uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	€ 5,70	V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk	€ 13,65
V.O.M.I. condoleancekaart	€ 0,75	plastic	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	€ 10,25	V.O.M.I. herenhorloge titanium plated	€ 29,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	€ 10,25	met roestvrijstaalen bandje	
V.O.M.I. stickers	€ 0,50	V.O.M.I. button	€ 0,70
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	€ 4,55 (portvrij)	V.O.M.I. sluitzegels	€ 1,60
V.O.M.I. rollerpennen	€ 0,70	Gunung Mas thee pakje 250 gr.	€ 2,75
V.O.M.I. ballpoints	€ 0,50	Gunung Mas thee zakjes 25 bultjes	€ 1,60
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	€ 5,70 (portvrij)	O.V.W. Mouw-insigne, vernikkeld met broche-speld	€ 4,55
V.O.M.I. O.V.W.-speldje met sureté verguld	€ 5,70 (portvrij)	Demobilisatie dasclip	€ 7,50

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal € 1,15 extra berekend voor verzending en porto.

U kunt de artikelen ook bestellen bij de **Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:**

Leen van Eijk, Pieter Postlaan 14, 1222 LJ Hilversum, Tel./fax 035 - 685 33 73, Postgiro 6131844

Tjibbe J. Gaestra, A. van Housdenstraat 15, 2461 VJ Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal € 1,15 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **Joyce P. Stramrood-van Vark, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, Tel. 0318 - 638160**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

V.B.

In Memoriam SOBAT

uitgave mei 2003

Achterberg	J	Zeist	
Adriaanse	C	Middelburg	5-5 R.I.
Allers	E	Roermond	Marbrig
Alphen van	F	Leende	4-10 RI
Altena	E	Hoogenweg	-
Arends	W	Meppel	-
Bannink	D	Bengelo	
Beimers	J	St. Annaparochie	426 BI
Beukelen van	A	Pesse	
Bijl	L.P.	Ridderkerk	
Boonstra	R	Norval, Ontario Can.	1-9 R.I.
Daalen van	J	Naaldwijk	6GRG-411 BI
Dobbelsteen van den	D	Pijnacker	
Dorst van	J	Zegge	2-6 R.I.
Driel van	J.H.	Meteren	
Duijn van	L	Noordwijk	8e Genie Veldde
Duuren van	A.	Rossum	
Duursma	H	Twijzelerheide	
Franz	J	Tilburg	HKAG
Geijs	W.J.	Beverwijk	
Goedegebuur	N	Dirksland	5-5 RI
Groen de	J	Spijkenisse	
Gunst van	H	Harderwijk	7 dec.R.V.A.
Harmsma	H	Acton, Ontario Can.	1-9 R.I.
Hesseling	J.	Millingen a/d Rijn	
Hofwegen van	J.A.	Oosterbeek	
Hoogendoorn	A.C.	Den Haag	
Janssen	P.H.G.	Groesbeek	
Kamp van der	G.J.	Kampen	
Kampinga	D.S.	Westerbork	
Koperdraat	Th.J.M.	Hilversum	
Laans	A	Valkenswaard	4-6 RI
Ladeur	J	Kerkrade	2-13 RI
Latumahina	E.F.J.	Nijmegen	
Meurs van	J	Eindhoven	5e G.P.R.I.
Millecam	B	Wageningen	
Minnema	H.C.	Tijnje	Marbrig
Moolenaar	N.L.H.	Beek-Ubbergen	
Oenk	S.G.	Breedenbroek	
Onstra	D	Drachten	1-9 RI
Opstal van	H.A.A.	Soesterberg	
Reimink	W	Lemelerveld	-
Retel	W	Dordrecht	3-11 R.I.
Rijsdijk	F	Barendrecht	KL Art
Ritzema	J.D.	Apeldoorn	
Roks	J	Rijsbergen	5-5 R.I.
Roovers	J	Waspik	4-6 RI
Ry van	G	Sommelsdijk	
Schipper	D	Leiden	-
Stek	J	Nieuwegein	
Teunissen	P.A.M.	Groesbeek	
Tielemans	M	Helmond	4-6 R.I.
Verhagen	B	Gemonde	dec.div
Verschoof	J	Vlaardingen	KNIL
Verwoerd	H.J.	Lekkerkerk	27K.M.G./V.L.D.
Vlaminck	A	Leende	45 ZMC
Vleuten v.d.	W	Eindhoven	3-11 R.I.
Voorden van der	J	Gorinchem	3-10 R.I.
Waalwijk van Doorn van	J.P.	Dordrecht	1-5 R.S.
Waas van	T.J.	Herveld	
Wassenberg	J	Uden	1-11 R.I
Wieman	G	Bodegraven	
Wieme	Ph.	Aardenburg	4-1 R.A.T.A
Willemse	B.J.	Nijmegen	
Wirtz	J	Hoedekenskerke	1-2 Huz.v.Bor.

**Met ons aller
welgemeend
medeleven en
dat de liefde en
de warmte van
uw naasten
U de moed en
kracht geven dit
zware verlies
te dragen.**

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Bridé
Van Nijenrodestraat
117
2597 RL Den Haag
tel./fax 070-3 28 05 32

Voorzitter a.i.

K.J. Orsel
Van Minnebekeveld 3
2992 TJ Barendrecht
tel. 0180-611612
mobiel 06-53372092
fax 0180-623580
E-mail:
orsel-4@wanadoo.nl

Vice-voorzitter

Hans N. Blom
G. Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-522107
fax 0514-523404
mobiel 06-23109407

Secretaris-notulist

Jan Bonte
Oude Rijksweg 458
7954 GD Rouveen
Tel. 0522-291471

stichting
veteranen
platform

aangesloten bij

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen

M.P. de Boer
Hoofdweg 67
9626 AB Schildwolde
tel. 0596-422389

Noord-Brabant-West

L. Looyan (wnd)
Carnedijk 1
4706 EG Roosendaal
tel. 0165-560546

Zeeland

Tom Kooger
M. Coehoorngracht 44
4381 BT Vlissingen
tel. 0118-48 30 08

Flevoland

Frits H.A.M. Frantzen
Oavergroend 13
1356 EA Almere
tel. 036-5 31 86 72

Rivierland/ Oost Gelderland

Elkan E. Dorrits
Weerdjstraat 57-3
6811 JE Arnhem
tel. 026-443 38 77

Overijssel

Joost Oldenbauwing
Reiger 27
8103 AL Raalte
tel. 0572-35 89 47

Noord-Brabant Oost

Antoon P. Pennings
Thorbeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 0412-62 35 15

Utrecht/'t Gooi

Eppo R. Schweetman
Lutherhof 37
1216 KR Hilversum
tel. 035-6 21 78 09

Noord-Holland

Han J. Hammen
Egelantieraan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 023-5 24 00 10

Canada & USA

Gerard Ledderhof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 001 905 827 3216
fax 001 905 827 0328

Zuid-Holland Zuid

Dolf Mennens
Lijsterlaan 12
3055 CH Rotterdam
tel./fax 010-4188238

Friesland

Hans N. Blom
Gerben Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-52 21 07

Zuid-Holland Noord

Wim L. Hofman
Meppelade 146
2544 XZ 's-Gravenhage
tel. 070-3 67 28 53

Limburg

Harry J.A. Dols
Heerlenweg 49
6132 CL Sittard
tel. 046-4 52 13 16

Veluwe

Vacant

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leen van Eijk
Pieter Postlaan 14
1222 LJ Hilversum
tel./fax 035-685 33 73

Assistent beheerder

Tjibbe J. Gaastra
A. van Heusdenstr. 15
2481 VJ Ter Aar
tel./fax 0172-60 24 52

Propagandiste

Joyce P. Stramrood-van
Vark
Binnenhof 36
6715 DP Ede
tel. 0318-63 81 60

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten
uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro-, c.q. bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.